TÜRK SOLU

16 EYLÜL 1969
FİATI : 125 Krş.
YIL : 2 - SAYI :
96

DEVRİMCİ SAFLARDA BİRLİĞİ KORUYALIM!

Kahrolsun işçi sınıfının düşmanı sendika ağaları

Proleter sosyalistlerinin bir görevi de TİP içindeki oportünist klikle sürdürdükleri devrimci mücadelenin sendikalar içinde de başlatılmasının gereğine inanıp işçileri bu yönde bilinçlendirmek olmalıdır.

Maden-İş'in 19 uncu Genel Kurulu 7-10 Eylül tarihleri arasında toplanmış, eski Genel Kurul toplantılarının aksine Genel Merkeze karşı bazı sendikacılar muhalefet etmişlerse de oportünizm bataklığına saplanmış sendikacılar işbaşında kalmaya muvaffak olmuşlardır. Bu arada dergimiz muhabirleri kongreyi takip etmek istemişler fakat buna müsaade (!) edilmemiştir. Dergimiz muhabirlerinden üç kişi kongrenin yapıldığı Reks düğün salonuna gittikten üç-dört dakika sonra kongre Divan Başkanı Kemal Nebioğlu'nun yasa dışı, anti-demokratik bir davranışla, «**Arkadaşlar, kongreye katılmak hakkına haiz bulunan delegeler ve kongreye özel olarak davet ettiğimiz şahıslardan ayrı olarak bazı kişilerin kongremizin havasını bozmak (!) bölücülük yapmak amacıyla aramızda bulunduklarıı tesbit edilmiştir. Bu kişilerin toplantı salonundan uzaklaştırılmasını sağlamak gayesiyle oturuma beş dakika ara veriyorum**» diye konuştuğu duyulmuştur.

Bu beş dakikalık süre içersinde Genel Başkan Kemal Türkler'in de büyük gayret sarfetmesiyle aradaşlarımız toplantı yerinden uzaklaştırılmışlardır. Devrimci olduklarını söyleyen, demokrası âşığı (!) olduklarını her fırsatta belli eden; gerçekte, sözde karşı çıktıkları düzenin canlı temsilcileri olan bu kişilerin, ve başında bulundukları sendikanın su başlarını kaybetmemek için sendikayı ne çeşit bir anti-demokratik tüzükle idare ettikleri ni dergimizin 73 üncü sayısında bir bir açıklamıştık. Son kongre de bunu isbatlamıştır.

Maden-İş tüzüğüne göre Genel Başkanın değişmesi bizzat onun insafına kalmıştır. Çünkü Maden-İş Başkanı kendisini seçecek delegeleri 73 üncü sayımızda etraflı bir şekilde açıkladığımız gibi dolaylı yollarla kendi adamlarından seçebilmektedir. Başkan yardımcılıklarına ise bizzat Genel Başkanın teklif ettiği ve kongreye katılan delegelerin yalnız tasvip etmekle zorunlu oldukları kimseler getirilmektedir. Son kongrede tüzüğün buna imkân veren maddesini değiştirmek amacıyla ikinci bölgeden (Ankara ili) İsmet Demir Uluç'un tüzük tadil önergesi çeşitli oyunlarla reddedilmiştir. El kaldırma usulüyle yapılan oylamada önerge kabul edilmiştir. Fakat Merkezcilerin defalarca yapılan ve aleyhlerine sonuçlanan bu tür oylamayı kabul etmeyişleri üzerine isim okunarak oylamaya yapılmıştır.

Ve isim okunarak yapılan oylamada pek doğal olarak önerge bazı lehte oylara rağmen çoğunlukla reddedilmiştir. Bu arada bir konuşma yapan Kemal Türkler, **bu kongreye bir dosyayla geldiğini, gelecek kongrede 15-20 dosyayla gelip haysiyet divanları çalıştırabileceği** tehdidini savunarak sendikanın demokratik bir şekilde idare edilmesini isteyenleri sindirme teşebbüsünde bulunmuştur.

Proleter sosyalistlerinin bir görevi de TİP içindeki oportünist klikle sürdürdükleri devrimci mücadelenin sendikalar içinde de başlatılmasının gereğine inanıp işçileri bu yönde bilinçlendirmek olmalıdır.

KAHROLSUN İŞÇİ SINIFININ DÜŞMANI SENDİKA AĞALARI!

YAŞASIN PROLETERLERİN BİRLİĞİ!

YAŞASIN TAM BAĞIMSIZ VE GERÇEKTEN DEMOKRATİK TÜRKİYE!

1. Türk Solu'nun Tükenmiş olan

CİLDİ ÇIKTI

Ödemeli isteyiniz. Fiyatı 50 TL.

2. [Cilt] tükenmek üzere. 35 TL.

Yarımca Seramik Fabrikası işçilerinin fiilî direnişi

Sümerbank'a ait Yarımca Seramik Fabrikasının 1200 erkek ve 300 kadın işçisinin 8 Eylülde başlatmış oldukları demokratik direniş başarıyla devam etmektedir.

Direnişi sabah 6 vardiyası başlatmış, ve diğer vardiyalarda bu karara katılmışlardır.

İşçiler direniş nedenlerini dört madde halinde sıralamışlardır:

1 — Serçip-İş Sendikasının işyerindeki baş temsilcisi Hasan Çevik, hiç bir sebep gösterilmeden işten çıkarılmıştır.

2 — İşyerinde çalışan 1200 işçinin yarısından fazlası halen asgari ücretlerin altında çalışmakta, saatte 175, 193, 205 ve 215 kuruş ücret almaktadırlar. İşveren asgari ücretleri uygulamıyacağını belirtmiştir. Bilindiği gibi Kocaeli bölgesinde asgari ücret 225 kuruştur.

3 — İşyerinde halen toplu iş sözleşmesi olan ve işçileri 3 yıl süreyle 45 kuruş saat ücretiyle bağlıyan sarı Çimse-İş sendikasını işçiler istememektedirler. Çimse-İş Sendikasının genel başkanı Hasan Türkay AP'lidir. İşçiler Serçip-İş sendikasını istemektedirler.

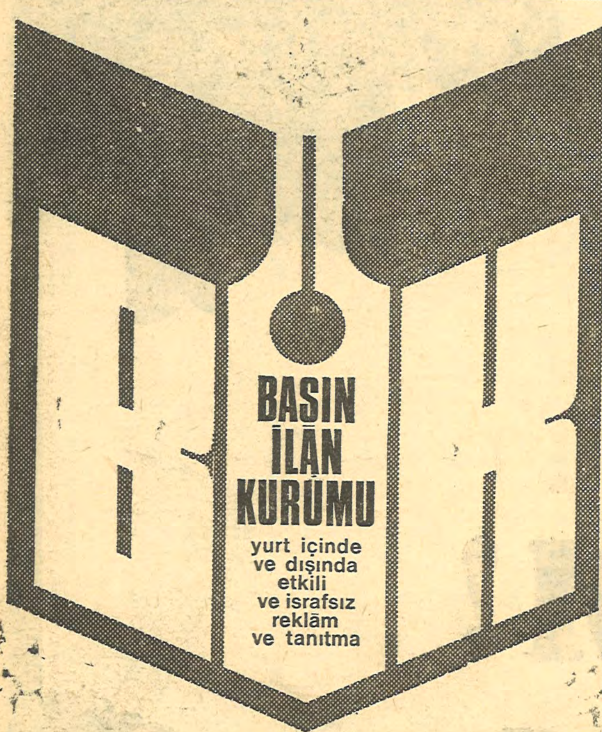
4 — 300 kadın işçiye ağır işler verilmekte ve ustabaşlarının baskısı üzerlerinden eksik olmamaktadır.

Direnişin başlamasına müteakip işveren fabrikaya jandarma getirmiş direnişlerinin kanunsuz olduğunu iddia edip işçileri tehdit ettiği halde direnişten vazgeçirememiştir. İşçiler ordu lehinde tezahüratta bulunmuşlar, «İşçi - Ordu çok yaşa» diye bağırmışlardır.

Direnişteki işçiler İŞÇİ — KÖYLÜ gazetesinin üçüncü sayısındaki Demir Döküm işçilerinin direnişlerinin kendilerine örnek olduğunu söylemişlerdir.

İŞÇİ — KÖYLÜ, her sayısında olduğu gibi bu sayısında da genç militanlar eliyle Yarımca'daki işçilere ulaşmıştır. Demir Döküm işçilerinin destanı bütün işçilere dağıtılmıştır. Gazete satan gençler gece geç vakitlere kadar nezarette tutulmuşlardır.

Yarımca direnişi ile ilgili geniş tafsilat İŞÇİ — KÖYLÜ'nün 6. sayısında verilecektir.

(Basın: 60927/167)

başyazı •

Saflarda birliği gözümüzün bebeği gibi koruyalım!

Bizim hareketimiz gibi herşeyi açık, her davranışı meydanda bir hareketin saflarına yabancı unsurların sızabilmesi ve bunların sürtüşmelerini, kışkırtmalarını, yangına körükle gitmelerini, uyanık devrimciler olarak beklemeliyiz.

TÜRKİYE'de sosyalist hareket (gerçek sosyalist hareket) güçlü ve güvenli adımlarla ileriye doğru yol almaktadır. Her geçen gün, devrimci saflara yeni, genç kadrolar katılmakta; şartlanmalarından, saplantılarından kurtulan birçok toplumcu çevreleri yanılgılarından arınarak doğru yola, sosyalizme giden biricik yola girmektedirler. Birkaç yıl önce sosyalist teorinin temel eserlerini okumanın ancak yabancı dil öğrenme olanağını elde etmiş imtiyazlı bir azınlığın tekelinde bulunduğu Türkiye'de bugün en çok okunan kitaplar sosyalist kitaplar olmuştur. Ve bu yolda çeviri hamlesi devam etmektedir.

Bugün Türkiye'nin herhangi bir noktasında kapitalistin zulüm ve sömürüsüne karşı direnen bir grevci işçi, artık yavaş yavaş mücadelesinde yalnız olmadığının ve bu ülkede kendisiyle dayanışma durumunda olan devrimci bir hareketin bulunduğunun bilincine varmaktadır. Demir-Döküm grevcilerinin devrimci gençlikle dayanışması bu gelişmenin güzel bir örneğidir.

Toprak uğruna demokratik mücadeleye girişilen bir köylü de artık mücadelesinde yalnız olmadığının ve başarısının bütün devrimci güçlerin amaca varmak için seferber edilebilmesinde olduğunu anlamaktadır. Akhisar mitingi, Söke mitingi v.b. bu yolda ona değerli tecrübeler kazandırmıştır. Malatya'da devrimci eylemlerinden ötürü hapsedilen köylü liderleriyle devrimcilerin dayanışma durumu ve özellikle Halit Çelenk arkadaşımızın köylü militanların özgürlüklerini sağlayan o tarihî savunması devrimci aydın emekçi dayanışmasının parlak bir örneğidir.

TÜRKİYE'de oportünizm tam bir ideolojik yenilgiye uğratılmıştır. Kurulu sömürü düzeninin baskı kuvvetlerinin iznine bağlı icazetli sosyalizmin günleri sayılıdır. Sosyalizmin biliminin ve Türkiye gerçeklerinin emrettiği biricik doğru devrimci çizgi egemen olmuştur artık Türkiye'de. Her gün daha geniş devrimci çevreleri, sosyalizme giden yolun ilk aşaması olan Millî Demokratik Devrim saflarında yerlerini almaktadırlar.

Türkiye'nin gerçek sosyalistleri proleter devrimcilerinin haftalık organı TÜRK SOLU ikinci yılını başarıyla tamamlamak üzeredir. TÜRK SOLU'nun oportünist sapmalara karşı tek doğru sosyalist çizgiyi savunma yolundaki başarısı en iyimser umutları aşmıştır.

Aylık organımız AYDINLIK kırk beş yıl önceki adaşı Dr. Şefik Hüsnü Değmer'in AYDINLIK'ına lâyık bir muhteva ve biçimde yayınını sürdürmüş, birinci yılını tamamlamıştır. TÜRK SOLU gibi Aydınlık'ın da etkileri tarihi ölçüde derin olmuştur.

GENÇ devrimci militan kadrolarının tezgâhladığı ve başarı ile basıp dağıttığı İŞÇİ-KÖYLÜ gazetesi, Türkiye toplumculuğunun en büyük eksikliğine parmağını basmış ve buna bir çözüm yolu getirmede son derece önemli katkılarda bulunmuştur. Bizim en büyük eksikliğimiz devrimci aydınla şehir ve köy emekçileri arasındaki uçurumdur. Bu uçurumu doldurmadan, devrimci kadro ile işçilerin, köylülerin kaynaşmalarını sağlamadan bu toplumda gerçek bir devrimin olamıyacağı besbellidir. İŞÇİ - KÖYLÜ 50.000 i aşan tirajı ile tam devrimci nitelik taşıyan dağıtım örgütlenmesiyle, söz konusu uçurumun doldurulup aşılması yolunda şu andaki en önemli çabamızı temsil etmektedir. Yayın organlarımızın teorik seviye ve teknik bakımdan başarılı olmasının ve azami tiraja ulaşmasının sağlanması önde gelen devrimci görevlerimizdendir. Örneğin elli bin küsur basan İşçi - Köylünün, eksikliklerini giderdiğinde, 200.000 tiraja, hatta daha fazlasına ulaşması bizce gerçekçi bir hedeftir.

TÜRKİYE emekçilerinin hızla bilinçlenme sürecine paralel olarak gelişen gerçek sosyalist hareketin güçlenmesi, kurulu sömürü düzeninin devamından yana statükocu güçleri telâşlandırmıştır. Emperyalizmin sahneye koyduğu Filipin tipi demokrasicilik oyununun aktörleri, en sağcısından sahte solcu oportünistine kadar, bütün hışımlarıyla karşımıza dikilmişlerdir. Bunların saldırıları, bize karşı gazaba gelişleri, tuttuğumuz yolun doğru yol olduğunun kanıtıdır. Kanlı Pazarlar, Zonguldak kurşunlamaları, Kayseri saldırıları, Tunceli işkenceleri, öğrenci avları v.b. aynı zamanda bunların burjuva legalitesi görüntüsünü bile muhafaza edemiyecek kadar güçsüz düştüklerini gösterir.

Ama bilelim ki, karşımızdaki gerici güçler sadece açıkça ve cepheden saldırmakla yetinmezler. Onların başvurdukları başka yöntemler de vardır. Saflarımızda yarıkların meydana gelmesine izin verdik mi, bilmeliyiz ki, hasımlarımız, o yarıkları aşılmaz uçurumlara çevirmek amacıyla onları işleyeceklerdir. Bir devrimci hareket içinde, özellikle mezhep sınırlarını aşan ve yığınsal nitelik kazanmaya başlayan bir hareket içinde, herkesin bize eşit sevimlilikte görünmeyeceği besbellidir. Ama biz hareket içindeki militanları değerlendirirken kişisel sempatilerin üstünde kalmayı, hak yememeyi ve hükümlerimizde adil olmayı bilmek zorundayız. Bir militan mücadelenin belli bir biçiminde başarılı olabilir, başka bir militan da başka bir biçiminde. Ve şartlar birinci biçim mücadeleyi ön plâna getirirken ikinci biçim mücadeleyi geçici olarak arka plâna itebilir. Böyle bir durumda birinci biçim mücadelenin ustası olan militanın öteki militanı, bütün mücadele süreçlerini gözönünde tutarak değerlendirememesi ve bu tutumunun davranışında yansımasına izin vermesi saflarımızdaki dayanışma ve kardeşliği güçlendiren bir şey olmaz. Öte yandan ikinci militanın birinci militanı çekememesi de aynı olumsuz sonucu doğurur, hele onun birinci mücadele biçiminin uygulanması gerektiği dönemde ikinci biçimde direnmesi felâket olur.

Bizim hareketimiz gibi herşeyi açık, her davranışı meydanda bir hareketin saflarına yabancı unsurların sızabilmesi ve bunların sürtüşmelerini, kışkırtmalarını, yangına körükle gitmelerini, uyanık devrimciler olarak beklemeliyiz. Beklemeli ve yabancı unsurların provokasyonlarını boşa çıkarmayı, devrimci birlikte ve kardeşliğimizi gözümüzün bebeği gibi korumayı bilmeliyiz.

TÜRK SOLU

MİHRİ BELLİ ARKADAŞIMIZIN AÇIKLAMASI:

«Proletarya partisi ancak gerçek demokraside kurulur»

31 Ağustosta yapılan önseçimlerden sonra oportünistlerin egemen olduğu TİP Genel Yönetim Kurulu, kontenjan adaylarının tesbiti için toplanmış, Aybar kliği Arenci oportünistlere ve sendika ağalarına koltuk vermeye yanaşmayıp toprak ağalarıyla açıkça işbirliğine gidince proleter devrimcilerine karşı durmakta anlaşan bu klikler koltuk kaybetme acısıyla birbirlerine düşmüşlerdir. Parti tabanı ise oportünist yöneticilerin bu hareketini şiddetle protesto etmektedir.

TİP İzmir Karşıyaka İlçe Yönetim Kurulu ve üyeleri Merkez kontenjanlarının Parti tüzüğünün 53 üncü maddesini hiçe sayarak liste başlarına gösterildikleri ille hiç bir ilişiği bulunmayan kişilerin işgal etmesi nedeniyle yayınladıkları bildiride, «Oy partisiyiz diyerek getirecekleri oyların umuduyla liste başlarına toprak ağalarını, şeyhleri oturtan, Türkiye İşçi Partisi'ni esas amacından uzaklaştırmak isteyen yöneticilere dur diyoruz..» denmekte ve proleter sosyalistleri olarak oportünizmle mücadelede kararlı olduklarını bildirmektedirler.

Adıyaman'da toprak ağası ve aşiret reisi olan Ali Sabri Tanrıverdi'nin Merkez kontenjanından aday gösterilmesi üzerine TİP tabanı oportünist yöneticileri protesto etmiştir. Son aldığımız haberlere göre ise Çanakkale ilinin Ezine ve Denizli ilinin Sarayköy İlçe Yönetim Kurulları, başkanlariyle birlikte TİP ten istifa etmişlerdir.

Proleter sosyalizmini benimseyen partililer oportünist kliğin tepeden inmeci, antidemokratik kararlarını uygulamamakta direnmektedirler. Aybarcı oportünistlerin bütün oyunlarına rağmen Van ilindeki TİP milletvekili aday listesinin başına devrimci gruptan Hamit Necmettin Yazıcıoğlu geçmiştir. Bu olumlu sonuç, Vanlı sosyalistlerin genel eğilimine uyan öteki adayların H. Necmettin Yazıcıoğlu lehine adaylıktan feragat etmeleriyle sağlanmıştır.

TİP parlamento grubunda diğerlerinden ayrı, özel bir durumu olan ve TİP Genel Merkezine gönderdiği istifa mektubunda da oportünizmi yeren Adil Kurtel ise Kars'tan bağımsız adaylığını koymuştur. Adil Kurtel istifa mektubunda şöyle demektedir: «Biz Aybar oportünizminin pisliklerine bulanmadan da emekçi halkın kurtuluşu için kavgamıza devam edeceğiz. Kavgamız, Sosyalizm adına hal kı aldatan Aybar oportünizmine karşı en sert biçimde sürdürülecektir. Kavgamız, emperyalizme, emperyalizmin yerli işbirlikçilerine ve bilimsel sosyalizm sözcüğünü ağızlarında geveleyen Aybar ve şürekâsına karşı olacaktır.»

Yan sütunlarda etraflı bir şekilde açıklandığı üzere Malatya'dan Teslim Töre, Aydın'dan ise Hüseyin Kaya bağımsız sosyalist milletvekili olarak 12 Ekim seçimlerine katılacaklardır.

Aybar'a karşı sendikacı muhalefeti

Aybar oportünizminin işçi sınıfına ve onun ideolojisine karşı yürüttüğü sistemli mücadele, işçi sınıfıyla devrimci bağları olmayan sendikacıları dahi karşıya alacak bir noktaya gelmiştir. Aybar ortak çalıştığı sendikacılara karşı, doğu halkının menfaatini hiçbir zaman temsil etmeyen gerici aydınlarla birleşmiştir. Aybar oportünizmi, devrimci olsun olmasın işçi sınıfıyla ve reformist sendikacılarla her türlü bağını koparmakta kararlıdır.

Sendikacılar Aybar'a karşı muhalefet hareketlerinde devrimci gerçekler sürememişler, TİP oportünist yönetici klik içerisindeki çıkar mücadelelerini «Tüzüğün 53. maddesinin uygulanmadığı» kılıfını geçirmişlerdir.

Bilindiği gibi 53. madde «Partinin yönetim organlarının % 51'inin kol emekçisi olması gerekir» der. Bu madde işçi sınıfının öncülüğünün garantisi olarak konulmuştur.

Fakat herhangi bir işçi örgütünün devrim ci niteliğinin garantisi yalnızca yönetiminin % 51'inde işçilerin olması değildir. Proletaryanın siyasî örgütünün devrimci niteliğinin garantisi proleter merkeziyetçi bir örgüt olması ve proletarya ile organik bağlar kurmasıdır.

Çatışmalar, sürtüşmeler oportünizmin iç çelişkilerinin sonucu olmaktan çok Türkiye

Malatya'da bütün devrimci oylar Teslim Töre'ye

Teslim Töre Malatya'dan bağımsız sosyalist olarak adaylığını koydu. Teslim'i buna razı etmek kolay olmadı. Bu işin kulisi kamuoyuna açıklanmalıdır. Bu gibi şeylerin proleter sosyalistleri arasında nasıl döndüğünü herkes bilmelidir.

Teslim Töre'nin il'i Malatya'da, İl TİP örgütünde milletvekili aday seçimi yapılmış ve öğretmen Hüseyin Akgün liste başı seçilmiştir. Akgün Malatya emekçilerinin iyi tanıdıkları ve güvendikleri bir devrimciydi.

Kontenjan yolu ile Akgün'ün yerine Malatyalıların bilmedikleri, seçmedikleri, ve güvenemeyecekleri bir tepeden inme aday liste başına konduğu takdirde ise sosyalist oy oranının üçtebire, hatta dörttebire düşmesi kaçınılmaz bir şeydi. Bu böyle olduğu halde Aybarcılar soyalist örgütlenme ilkeleriyle asla bağdaşamayan anti-demokratik kon tenjan olduğundan yararlanacak Malatyalı olmayan bir kimseyi liste başına getirdiler.

Bu, Alevî çevrelerinden, iyi nam bırakmış bir babanın oğlu, silik bir kimse olan Türabî Öztoprak'tı. Türabî Oztoprak uzun süre Birlik Partisinin eşiğini aşındırmıştır. Ama orada uygun bir ilden liste başlığı koparamayınca İşçi Partisine yanaşmıştır. Ve ne olur ne olmaz diye hem Aybar'cılara, hem de devrimci çevrelere kur yapmıştır. Hem iki taraftan da öteki tarafla temaslarını gizliyerek.

Bu gelişmeler karşısında Malatya'nın devrimci emekçilerine kendi öz adaylarıyla bu seçim kampanyasına katılma olanağını sağlamak gerekiyordu. Vakit dardı. Hüseyin Akgün'le birlikte başkente gelmiş olan Teslim Töre'ye bağımsız olarak adaylığını koymasını, Akgün dahil, arkadaşları teklif ettiler.

Teslim Töre emekçi dâvasına bağlılığı müsellem bir köylüydü. Akçadağ köylü liderlerinden, devrimci bildiriyi imzalayanlardandı. Bu bildiri kovuşturmaya uğramış ve 6 devrimci tutuklanmıştı. Teslim Töre de cezaevine atılan bu 6 kişi içinde idi. Töre, tutuklu bulunduğu sürede dâvasında direnen bir devrimci gibi davranmıştı. O bunda başta Reşo Ali Erdoğdu olmak üzere, öteki arkadaşlarından geri kalmamıştı. Malatya cezaevinde bu yaz patlak veren isyan sırasında ayaklanan mahpuşlar gelen valiye ve öteki görevlilere «Kahrolsun Amerikan uşakları, Yaşasın Bağımsız Türkiye!» diye bağırarak karşılamaları üzerine, yeni bir toplum polisi birliği ile takviye edilen polis, hapistaki 6 devrimciyi isyandan sorumlu tutmuştur. Onlardan dayakla öç alma yoluna başvurmuştu. Olayların tanığı bir tutuklu, Teslim Töre için şöyle diyor: «Ona toplum polisi belki bin cop darbesi indirdi. Teslim susuyordu. Polisler 'bağır dayağı keseceğiz' diyorlardı. Ama Teslim bağırmadı.» Türkiye köylüsünün demokratik mücadelesine karşı çıkan gerici iş birlikçi güçler Teslim Töre ve arkadaşlarını uzun süre demir parmaklıklar arkasında tutmağa azimliydiler. Ama umdukları olmadı.

Türkiye'nin proleter devrimcileri Malatyalı köylüleri yalnız bırakmadılar. Devrimci gençlik onlarla omuz omuza durdu. Malatya'ya koşan değerli hukukçu Halit Çelenk mahkeme önünde köylüleri savundu. Çelenk'in savunmasını Malatya emekçileri tarihî bir olay saymaktadırlar. Töre ve arkadaşları serbest bırakıldılar.

Arkadaşları kendisine bağımsız adaylık teklif ettiklerinde «Olmaz» dedi ve direndi. «Mebusluk mesleği (...) mesleği gibi birşey, ben yapamam» diyordu Töre... Kendisine adaylığını koymasının çevre emekçilerini güç bir durumdan kurtarmak için gerekli olduğu, bunun bir devrimci görev olduğu anlatıldı. İki gün direndikten sonra nihayet Teslim Töre yarı gönülle razı oldu. Ama o bir kere karar verdi mi kararının gereğini yerine getiren cinstendir.

Bütün olanaklarımızı seferber edersek, herkes kolları sıvarsa, Teslim Töre'yi Malatya'dan bugün sosyalist milletvekili seçtirmek işten değildir.

Bunu yapalım.

Malatya'da bütün devrimci oylar Teslim Töre'ye...

gerçeğinin oportünizmi güçlü olarak yaşatmayacağının son kanıtı ve proleter devrimcilerinin ortaya koyduğu doğru devrimci mücadelenin sonucudur.

İlk bakışta görünmeyen bu bağı farketmez ve sonuç alıcı darbeler indirmeyi ihmal edersek; devrimci mücadeleye hizmet ediyoruz zannıyla oportünizmin yeniden canlanmasına yardım ederiz.

Proletaryanın ideolojik düşmanlarının kampındaki her çatışmadan yararlanalım ve bu kampın etkisi altındaki kitleleri uyandırmak için fırsatları değerlendirelim.

Aydınlık dergisinin açıklaması

Bu arada 11 Eylül tarihli gazeteler Anadolu Ajansının Ankara mahreçli asılsız bir haberini yayınlanmışlardır. İşbirlikçi basının manşete aldıkları bu asılsız haber hakkında AYDINLIK dergisi yöneticilerinin yaptıkları açıklama söyledir :

«Bazı gazeteler «bağımsız sosyalist aday» olarak Malatya, Aydın, Kars. İzmir ve Ankara illerinde seçim kampanyasına katılan adayları desteklemek üzere «Aydınlık» dergisi mensupları yönetiminde bir büro kurulduğu yolunda Anadolu Ajansı kaynaklı bir haberi yayınlamışlardır.

«Aydınlık» mensupları olarak böyle bir büronun kurulmadığını bildiririz. Üstelik sözü edilen bağımsız adaylardan ikisinin (Ankara adayı Rauf Oran'ın ve İzmir adayı İlhan Eğinlioğlu'nun) adaylıklarını koyma teşebbüsün den haberimiz olmamıştır.

«Aydınlık» bütün proleter devrimcileri ile birlikte, Malatya'dan bağımsız sosyalist aday köy emekçisi TESLİM TÖRE'yi Aydın'dan bağımsız sosyalist aday köy emekçisi HÜSEYİN KAYA'yı, Kars'tan bağımsız sosyalist aday milletvekili ADİL KURTEL'i desteklemek ve bu amaçla kurulacak bir büronun çalışmalarına katılmak kararındadır.

Aynı haberde «Türk Solu» ve «Aydınlık» yazarı Mihri Belli'nin arkadaşlarıyla birlikte «Emekçi Sosyalist Partisi» adı altında yeni bir parti kurma hazırlıklarına giriştiği bildirilmektedir.

Kendisiyle konuştuğumuz Mihri Belli arkadaşımız bu konuda şunları söylemiştir :

«Bizim, yani 'Tam Bağımsız ve Gerçekten Demokratik Türkiye' sloganı altında birleşen proleter devrimcilerinin Türkiye emekçilerinin gerçek sosyalist örgütünü kurmamız demek Filipin tipi demokrasicilik sınırlarının aşılması ve Türkiye toplumunda bütün sınıf ve zümrelerin kendi öz örgütleriyle güçleri oranında tarihi gelişmemizi etkilemeleri yolunda, gerçek demokrasi yolunda önemli bir adım atılması demektir. Bunu başarmak da anti-demokratik engellere karşı çetin bir mücadeleyi gerektirir. Bu mücadelede ilerlemeler kaydetmeden, Türkiye'nin ileri kamuoyu (sosyalistler ve namuslu demokratlar) bu yolda hazırlanmadan, bütün devrimci çevrelerin nabzı yoklanmadan 'tepeden inme' bir yeni parti kurulması söz konusu olamaz.

«Yeni bir partinin kurulması yolunda bu gibi asılsız haberleri yayan kaynaklar Türkiye'deki sosyalist hareketin iyiliğini istemeyen kaynaklardır. Türkiye emekçilerinin gerçek sosyalist partisi ancak tüm devrimci çevreler bunun gereğine inandıkları zaman kurulur.»

«Yarın ne yaparız bilmem ama, bu seçim kampanyası döneminde ben bütün proleter devrimcileri gibi, başta köy emekçisi sosyalist TESLİM TÖRE ile gene köy emekçisi sosyalist HÜSEYİN KAYA olmak üzere bütün gerçek sosyalist adayları destekliyorum.»

Devrimciler için seçim mücadelesi devrim ci düşünceleri yayma ve halkımızı devrimci saflara kazanma mücadelesidir.»

Bağımsız sosyalist Aydın adayı köy emekçisi HÜSEYİN KAYA

Hüseyin Kaya'yı Nisan sonlarında bir gün Söke'de tanıdım. Söke ovasının yüzyıllardan beri ezilen, sömürülen topraksız, az topraklı köylüleri o gün Eski spor sahasında binlerle toplanmışlar, «Bağımsızlık ve Toprak Reformu» mitinginde devrimci iradelerini, toprak özlemlerini haykırmaktaydılar. Beş binden fazla köylünün toplandığı alanda İzmir'den, Ankara'dan gelmiş iki yüz kadar devrimci genç, köylü - gençlik dayanışmasının somut bir örneğini vermekteydi.

Miting tam bir başarıyla sonuçlandıktan sonra Sökeli devrimcilerle toplandık... Loş, etrafta eski otomobil lâstikleri, gaz tüpleri olan bir işyerinde...On kişi kadarız. Heyecanla Fahri Tanman'ların, Âlim Orhon'ların mitingi engellemek için çabalamalarını anlatıyorlar. Bir nokta dikkati çekiyor. Sökeli devrimciler hayatın tam içinde insanlar. Çevrelerini iyi tanıyorlar. Düşmanlarının en küçük kıpırdanışından haberdar olabiliyorlar. Mitingteki başarının sırrı yavaş yavaş aydınlanıyor. Toplulukta Hüseyin Kaya dikkati çekiyor. Arkadaşları üzerinde devrimci kişiliğiyle uyandırdığı saygı ve sevgiyi görmemek mümkün değil. Hüseyin Kaya'ya soruyoruz: Onbinlerce dönümlük çiftliklerinin tehdit altında olduğunu düşünen toprak ağaları bu mitingden dolayı Söke'de size baskı yapmıyacaklar mı? Hüseyin Kaya tereddüt bile geçirmiyor. «Asıl onlar bizden korksunlar. Bu mitingden o kadar güç kazandık ki, kılımıza dokunamazlar. Söke'de biz onlardan güçlüyüz. Onlar gecelerini silâhlı muhafızlar tutarak rahat geçirebiliyorlar.»

Hüseyin Kaya'nın devrimci kişiliği mitingi bitirirken söylediği sözlerde beliriyor. «Arkadaşlar, diyor, düşmanımız emperyalizmdir, işbirlikçi sermayedarlardır, toprak ağalarıdır. Dostumuz bütün işçiler, bütün köylüler, bütün emekçiler, namuslu aydınlardır. Şimdiye kadar bize namuslu aydınları, bizim dâvamız için hapislere göğüs geren aydın kardeşlerimizi yanlış tanıttılar. Devrimci gençliği yanlış tanıtmak istiyorlar. Onları iyi tanıyalım. Onlara kulak verelim. Bundan böyle kahvelerde pineklemeyelim, içkiye para vermeyelim. Kitap okuyalım. Devrimci kitaplardaki bilgilerle kafamızı aydınlatalım. Aydınlık bir kafamız olsun. Kitaplar bize halimizi, geçmişimizi, geleceğimizi öğretecektir. Düşmanlarımızı ve dostlarımızı, kavgamızı nasıl yürüteceğimizi öğretecektir. Bizler için savaşan gençlikle omuz omuza olalım. Toprak ağalarının zulmüne ancak böyle son verebiliriz.»

Hüseyin Kaya, «eylem, eylem, daima eylem!» diyor. Hareket etmeyen devrimcinin yozlaşacağını söylüyor. Kendisi de cüssesinden umulmayacak kadar hareketli ve çevik. Durmak, yorulmak bilmiyor. Gençlikle kaynaştıktan, İzmir'de şimdi geçici olarak kapatılmış olan DDD'inde toplanmış olan devrimci gençliğin yardımıyla Söke'nin tarihinde dönüm noktası olan mitingi başardıktan sonra, Hüseyin Kaya artık devrimci mücadelede yolunu kesin olarak bulmuştur.

Aylarca sonra Ankara'da karşılaştık. Artık Aydın İl Genel Meclisinin devrimci üyesi TİP listesinin başında milletvekili adayıdır. Ancak toplantı halindeki TİP Genel Yönetim Kurulunda «devrimci kimliğinden dolayı» liste başına oportünist yönetici kliğin mutemet adamlarından birinin getirileceğini de bilmektedir. Yedek üyesi bulunduğu Genel Yönetim Kurulu toplantılarından çıkışında yerinde duramıyor. Aybar'ın «Biz oy partisiyiz, 15.000 oy getirecek olan adam, ağa da olsa, listemize alacağız» dediğini anlatıyor. Bu sözü hatırladıkça devrimci hiddeti bütün hareketlerinden belli oluyor. Ankara'da, Malatya'dan Maraş'tan, başka yerlerden gelmiş devrimci köylülerle kaynaşıyor. Yıllardan beri tanışıyorlarmış gibi... Onlara oportünizmin kirli yüzünü anlatıyor.

Hüseyin Kaya Aydın'da İşçi - Köylü gazetesinin nasıl sattığını anlatıyor. Kasaba kasaba, köy köy dolaştığını, parklarda, meydanlarda devrimci şiarları haykırarak gazeteyi emekçilere ulaştırırken başından geçen tuhaf olayları dinliyoruz. Kimisi Hüseyin Kaya'ya «Sen milletvekili olacaksın, sana gazete satmak yakışmaz» diyor. Hüseyin Kaya'nın cevabı şudur «Milletvekili olsam bile, bu gazeteyi gene satacağım.» «Aydın'da ilk sayıdan 400 sattım. İkinciden 700, üçüncüden 1000 tane gitti. Aydın İşçi - Köylü'nün kalesi olacak.» diyor.

«Ben üç yıldır yaşıyorum. Otuzbeş yaşıma kadar ölüymüşüm. Sosyalist olduğum üç yıldan beri canlıyım» diyen Hüseyin Kaya, gerçek köy emekçisi bağımsız sosyalist aday olarak devrimci mücadelenin yeni bir biçiminin eşiğindedir. Hüseyin Kaya'nın programı, Sökeli köy emekçilerinin devrimci özlemleri başta olmak üzere, bütün Türkiye emekçilerinin ve emperyalizmle işbirlikçilerine karşı olan bütün herkesin özlemlerini dile getirecek, Aydınlı emekçilere, hatta bir ölçüde bütün Türkiye'ye duyuracaktır. Hüseyin Kaya ve diğer gerçek sosyalist adaylar, gerici parlemantarizmin biri birinden farksız partilerinin teşkil ettikleri statükocu güçler blokuna karşı Türkiye'deki gerçek muhalefeti seçim platformunda temsil edeceklerdir.

Erdoğan Güçbilmez

Proleter devrimci çizgi kitle çizgisidir!

Şahin Alpav

Türkiye'deki proleter devrimci hareketin bugün içinde bulunduğu meselelerin çözülebilmesi, içinde bulunulan şartların doğru tahlili ile mümkün olabilir. «Somut şartların somut tahlili»nden hareket etmedikçe, meselelerimize doğru çözümler bulamayız.

Ülkemizdeki devrimci hareket, hiç şüphesiz, ülkemizin esas sınıf yapısının damgasını taşımaktadır. Türkiye, esas olarak, bir küçük burjuvalar ülkesidir, yani nüfusumuzun ezici çoğunluğu, aydınlar ve öğrenci gençliğiyle, esnaf ve zanaatkârıyla, serbest meslek sahipleri, orta ve fakir köylüleriyle küçük burjuvadır. Emperyalizmin boyunduruğu altında olan ve feodalizm kalıntılarını kuvvetle barındıran ülkemizde, küçük burjuvazi, emperyalizmin, feodal mütegallibenin ve işbirlikçi burjuvazinin baskısı altında ezilmektedir. Küçük burjuvazinin bu durumu onu ülkemizdeki bugünkü devrim kuvvetleri arasına sokmaktadır. Küçük burjuvazinin özellikle aydın ve öğrenci gençlik kesimi, bugün de ülkemizde proleter devrimcilerinin olsun, Kemalist devrimcilerin olsun başlıca sosyal kaynağını meydana getirmektedir.

Ülkemizin sınıfsal yapısı, küçük burjuva sosyalizmi için, küçük burjuva devrimciliği için, hiç değilse bugün, son derece verimli bir vasat teşkil etmektedir. Küçük burjuva devrimliğinin türlü biçimleri, küçük burjuva sapmaları ve bocalamaları âdeta yerden fışkırırcasına devrimci hareketimizde mevcuttur. Proleter devrimci saflarda da sağ ve «sol» oportünizde kaynaklık eden küçük burjuva devrimciliğine, onun sapmalarına ve bocalamalarına karşı proleter devrimcileri kendi saflarını sıklaştırmak ve bilimsel sosyalizmin ilkeleri üzerinde aralarında birliği korumak için yorulmak bilmez bir mücadele vermek zorundadırlar. Küçük burjuvazinin ekonomomideki dayanağı olan küçük üretim ortadan kalkıncaya kadar, yani sosyalizmin kuruluşunun ileri bir safhasına kadar, sosyalist devrimin ideolojik alanda küçük burjuva ideolojisini tam olarak altettiği ileri safhaya kadar, proleter devrimcileri küçük burjuva ideolojisine, küçük burjuva çalışma tarzına ve onun sapmalarına ve bocalamalarına karşı yoğun bir mücadele yürütmek zorundadırlar. Uluslararası devrimci hareketin, deneylerin, bilimsel sosyalizmin esasları bize bunu öğretiyor.

Ülkemizde proleter devrimci hareketin uzun bir tarihi vardır. Proleter devrimci hareketimiz, başka ülkelerdeki başarıya ulaşmış proleter devrimci hareketlerin bazılarından daha uzun bir tarihe sahiptir. Bütün bu tarih içinde proleter devrimci hareketimiz, bugün ulaştığı boyutlara ulaşamamıştır. Ancak yine de hareketimiz, küçük burjuva kökenli sosyalist aydınlar hareketi olmaktan öteye henüz yeni yeni adımlar atmaktadır. Proleter devrimci hareketin kitlelere iletilmesi yeni başlamıştır. Hareketimiz henüz bir kitle hareketi değildir. Önümüzdeki esas görev bir yandan proleter devrimci çizgimizi sağlam tutarak, proleterya ideolojisini sağlam bir biçimde, saflarımıza yerleştirmek ve saflarımızı kuvvetlendirmek, bir yandan da hareketimizi bir kitle hareketi haline getirmektir. Birbirine diyalektik bir bağla bağlı olan bu iki görev başarılmadıkça, ülkemizde devrimden söz etmek imkânsızdır.

Bilimsel sosyalizm bize şunu öğretiyor: «İnsanın düşüncesini, sosyal varlığı tayin eder. İleri sınıfa (Proleteryaya) özgü doğru fikirler bir defa kitleler tarafından kavrandı mı, toplumu ve dünyayı değiştiren maddî bir güç halini alırlar.» Devrimci teorimizi kitlelere mal etmedikçe, böylelikle onu maddî bir kuvvet haline getirmedikçe, ne millî demokratik devrimimiz ne de sosyalist devrimi mizin gerçekleşmesine imkân yoktur. Kitlelerin siyasî eğitimi, kitlelerin devrimci propagan da ile uyandırılması ve bilinçlendirilmesi görevi yerine getirilmezse, ne millî demokratik devrimimiz ne de sosyalist devrimimiz başarıya ulaşabilir. Proleter devrimcilerinin çizgisi, kitle çizgisidir. Kitle çizgisinin esası, yukarıda ifade ettiğimiz, devrimin bilinçli ve aktif kitlelere dayandırılması politikasıdır ve tek doğru bilimsel sosyalist politika budur. Kitle çizgisinin ilkeleri nelerdir? Bu ilkeler üzerinde önemle duralım. Çünkü bu ilkeler, bilimsel sosyalist teorinin ve uluslararası devrimci hareketin tecbübelerinin kazandırdığı ve sosyal pratiğin doğruladığı ilkelerdir.

1. Kitleler, objektif olarak, devrimden yanadırlar. Devrim, kitlelerin çıkarınadır. Ama eğer devrime olan ihtiyaçlarının farkında, bilincinde değillerse, devrim olamaz. Kitleler henüz devrime olan ihtiyaçlarının bilincinde değillerse, devrimi yapmak için istekli ve kararlı değillerse, devrimcinin görevi sabırla onların devrimin gerekliliğinin bilincine varmaları için mücadele etmektir. Kitlelerin gerekliliğine inanmadığı, onu başarmak için istekli ve kararlı olmadığı her hangi bir değişme gerçekleştirilemez. Kitleler millî demokratik devrimin gerekliliğinin henüz bilincinde değillerse, proleter devrimcisinin görevi, onların bu bilince varmaları için çalışmaktır.

2. Kitleler henüz uyanmadığı halde, hemen en keskin biçimiyle mücadele çağrılarında bulunmak, maceracılıktır, «sol» sapmadır. Kitleleri kendi iradelerine aykırı olarak herhangi bir işe zorlamak boşunadır. Ama eğer kitleler uyanmışsa ve devrim istiyorsa ve biz devrim yolunda ilerlemiyorsak, bu sağ sapmadır.

3. Kitlelere öncülük edecek olanlar istedikleri kadar faal olsunlar, eğer bu eylemleri kitlelerin eylemiyle birleştirilmiyorsa, öncülerin çalışmaları hiç bir netice vermeyecektir. Ama kitleler eyleme geçtikleri halde, onlara rehberlik edecek öncüden yoksun iseler, kitlelerin eylemi uzun süre devam edemez, doğru yolda ilerliyemez ya da daha ileri bir düzeye ulaşamaz.

4. Proleter devrimci politika «kitlenin gönüllü eylemi» ilkesine dayanır. Proleter devrimci politika, devrimci harekete kitlelerin siyasî bilinç seviyesini aşan hedefler göstermez, çünkü bu hedefler kitleleri peşinden sürükleyemez. Proleter devrimci politika, kitleleri ileriye doğru yönetmek, ilkesine dayanır. Proleter devrimci politika devrimci harekete kitlelerin siyasî bilincinin gerisinde kalan hedefler göstermez. Çünkü bu rehberlik görevini yerine getirmemek, kitle hareketinin kuyruğuna takılmak olur.

5. Devrimciler mücadelelerinde asla somut şartların imkân verdiği sınırları aşan başarılar sağlayamazlar. Kitlenin siyasî bilinç düzeyi, devrimin hasımlarının içinde bulunduğu durum, hâkim sınıfların buhran içinde olup olmamaları, geri kuvvetlerle ileri kuvvetler arasındaki kuvvet dengesi ve diğer şartlar başarının sınırını tayin eder. Devrimciler ancak bu somut şartların çizdiği sınırlar içinde dinamik bir rol oynayabilirler.

6. Proleter devrimci hareketin çalışma tarzı kitle çizgisidir. Hareketin politikasını sadece o harekete liderlik edenlerin değil, sadece o hareketin militanlarının değil, geniş kitlelerin de bilmesi gerekir. Poiltika, ancak en önde gelen liderden hareketin neferine kadar bütün unsurlara mal olduğu takdirde gerçekleşebilir, sağlıklı neticeler verebilir. Doğruları sadece liderlerin değil, kitlelerin de bilmesi ile ancak devrimci mücadele başarıyla yürüyebilir. «Devrim, sağa sola emir veren bir kaç kişiye değil, kitlelere dayanmalıdır.»

Kitle çizgisinin esas ilkeleri bunlardır. Proleter devrimci hareketin çizgisi, kitle çizgisidir. Proleter devrimcileri, kitleler siyasî bilince kavuşmadıkça devrimin gerçekleşemiyeceğinin tam bilincinde olarak devrimci mücadelelerinde kitle çizgisinden ve kitle çizgisine dayanan çalışma tarzından bir an olsun ayrılmamak zorundadırlar. Devrimci hareketteki sapmaların esası, her zaman özünde kitle çizgisinden sapmadır. Her kim kitlelerin siyasî bilincinin gerisinde kalan mücadele biçimleri öneriyorsa, sağ sapma içindedir. Her kim kitlelerin siyasî bilincinin ötesinde mücadele biçimleri öneriyorsa, biçim olarak «sol» ama öz olarak yine sağ sapmanın içindedir. Kitle çizgisi, bir yandan kitlelerin siyasî eğitimini hızlandırırken, bütün çalışmasını bu yönde yoğunlaştırırken, bir yandan da kitlenin bilinç seviyesine uygun düşen, önerildiğinde kitleleri peşinden götüren, kitlelerin istekle ve kararlılıkla katılacağı mücadele biçimleri öneren proleter devrimcisinin doğru çizgisidir.

Bugün ülkemizdeki proleter devrimci hareket, «somut şartların somut tahlilinden» hareket ederek, nüfusumuzun ezici çoğunluğunu meydana getiren işçilerin, emekçi köylülerin, küçük burjuvazinin ve millî burjuvazinin dahil olduğu tüm halk topluluğumuzun, emperyalizm - işbirlikçi burjuvazi - feodal mütegallibe gerici ittifakının siyasî, iktisadî ve ideolojik hegemonyası altında olduğunu doğru olarak tesbit etmiş ve devrimcilerin önüne tüm millî sınıfları emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı uyandırmak görevini yüklemiştir. Devrimci gençler bu çağrıya uyarak, emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı tüm halkımızı uyaracak, bilinçlendicek eylemlere girişmişlerdir. Devrimci gençliğin 6. Filo'ya ve CIA Ajanı Komer'e karşı mücadeleleri, yer yer patlak veren demokratik işçi ve köylü hareketlerinde işçilerin ve köylülerin yanıbaşında saf tutmaları ve onlara gerçek hasımlarını göstermeleri ile halkımızın anti -

TİP'teki çatışmalar ve devrimci tutum

Seçimler öncesi, TİP'le ilgili haberler günlük basında arada sırada da olsa büyük başlıklarla baş sayfalarda yansımağa başlamıştır.

Kuruluşunun ilk yıllarında, günlük basın yine arada sırada TİP'le ilgili haberlere yer verirdi. Ama bu haberler çoğunlukla TİP'e karşı reaksiyoner güçlerin saldırıyla ilgili olurdu. Oysa ilk yıllardaki bu haberlerin tersine son yıllardaki, özellikle son günlerdeki haberler bir hayli farklı niteliktedir ve düşündürücüdür.

TİP'in ilk kuruluş yıllarındaki haberler çoğunlukla O'nun Siyasî irtica ile çatışmalarını yansıtır nitelikteydi. Son yıllardaki haberler ise Siyasî irtica ile olması gerekli çatışmaları bir yana itip iç sorunlara, iç çatışmalara inhisar etmektedir.

Siyasî irtica ile olan çatışmalar pek âlâ iç çatışmalarda da yansıyabilir ve bu iç çatışmaların çözülmesi partinin gelişip serpilmesini etkiliyebilirdi. Ama son yıllardaki ve son günlerdeki çatışmaları yansıtan haberlerde bizleri böylesine iyimserliğe götürecek bir eğilim bulmak güçtür.

TİP yönetimine egemen olan unsurlar, çatışmaların ağırlığını Siyasî irticai temsil eden partilere değil, tamamen birbirlerine yöneltmişlerdir. Yöneticiler arasındaki bu çatışmaların konusu, şehir ve köy proleterlerimizin siyasi irticai temsil eden partilerin sultasından kurtulmasıyla uzaktan yakından ilintili değildir.

Şehirlerde ve köylerde antiemperyalist, antifeodal hareketlere katılan, grevlerde işçilerimizin, Üniversite hareketlerinde öğrencilerimizin yanında olan TIP militanlarının partiden uzaklaştırılmasında, bu parti için çatışma kahramanları arasında en küçük bir sürtüşme bile olmamıştır.

Mevcut çatışmalar sendika ağaları, toprak ağaları ve aydın bozuntuları arasında bayağı politikacılığın sadece en çirkin örneklerini vermektedir. O kadar...

Sahici sosyalistlerin, Türkiye proleterleri adına sahneye konan bu tepişmeleri ibretle izleyip halk oyumuzda sosyalizme karşı doğması muhtemel antipatiyi önlemek için gerekli çabayı harcamaktan gayrı çıkar yolları yoktur.

Öncelikle, liste başına sen geçeceksin -ben geçeceğim ya da senin, tayfan geçecek benim tayfam geçecek örneği, birbirine girmiş olan bu yönetici kliklerin, sosyalist eylemin saflarında yer alacak devrimci unsurlardan tecridi gerekir. Ayni zamanda İçtenlikle Sosyalizme bağlanmış militanların bu tepişmelerde şu ya da bu kliğin dümen çizgisinde ziyan olmalarının önlenmesi gerekir.

TİP'de suyüzüne çıkmış olan bu çatışmaların, reaksiyoner partilerdeki liste başı kavgalarından en küçük bir nitelik farkı taşımadığı bütün ayrıntılarıyla meydandadır.

TİP'i reaksiyoner partilerin paraleline sokar nitelikteki bu gelişmede, ismi amblem olarak kullanılan işçilerimiz günahsızdır.

Tüm devrimci sosyalistlerimizin TİP'teki iç çatışmaları bu açıdan da ele alıp, sorumluluklarının ciddiyetini duymaları ve gerekli devrimci uyanıklığı göstermeleri zorunludur.

---

emperyalist, anti-feodal uyanışı hız kazanmıştır. Türkiye'nin dört bir yanında verilen demokratik mücadeleleri tüm millî sınıflara duyuran ve halkın siyasî bakımdan eğitilmesini amaç edinen İŞÇİ - KÖYLÜ GAZETESİ, proleter devrimci hareketin bugün ulaştığı en ileri adımdır. Halkımızın demokratik mücadelelerinin tümünü bütün yurt sathında duyuran ve bütün bu mücadelelere millî demokratik devrim hedefini gösteren İŞÇİ - KÖYLÜ GAZETESİ, Anadolu'nun en ücra köşelerinde kapışılan 50,000 tirajlı devrimci bir gazetedir. Proleter devrimci hareketimizin tarihinde yeni ve en ileri bir safhayı başlatmıştır. İŞÇİ — KÖYLÜ GAZETESİ proleter devrimcilerinin kitle çizgisinin başlıca silâhıdır. Bütün gücümüzle İŞÇİ — KÖYLÜ GAZETESİ'nin yayılması, okunması ve giderek günlük bir gazete halini alacak kadar güçlenmesi için mücadele edelim. İŞÇİ — KÖYLÜ GAZETESİ'ne bütün demokratik mücadele haberlerini ulaştırarak onun yığınlarla bağ kurmasını sağlıyalım. İŞÇİ — KÖYÜ GAZETESİ'ni demokratik hareket yaratan, demokratik harekete yol gösteren kuvvetli bir araç yapalım. İŞÇİ - KÖYLÜ GAZETESİ'ni bütün hareketimizin malı haline getirelim. Gazetemiz için çalışmalarımızda kitle çizgisinin emrettiği çalışma tarzını uygulayalım.

Devrimci hareketimiz AYBAR ve AREN oportünist kliklerini tam bir yenilgiye uğrattı. AYBAR ve AREN kliklerinin temsil ettiği sağ oportünizm artık yenilmiştir. Ama oportünist kimliği apaçık ortada olan bu kliklerin hareketimize uzun denilebilecek bir süre hâkim olduklarını unutmayalım. Onların bugünkü yenilgisi, proleter devrimcilerinin büyük bir mücadele vermeleri ile gerçekleşti. Oportünizmin kılık değiştirerek, «sol» kılığa bürünerek hareketimize yeniden hâkim olmasına fırsat vermeyelim. Sağ oportünizmin ezici yenilgisi, «sol» eğilimleri kırbaçlamıştır. Öyle görünüyor ki, önümüzdeki dönemde «sol» oportünizmle, yani hareketimize kitlelerin siyasî bilinç seviyesini aşan mücadele biçimleri öneren maceracılarla, kitlelerin siyasî eğitimini, kitleler arasında propagandayı esas alan kitle çizgisi yerine, kitlelerden kopuk, kitleleri hiçe sayan, kitlelerin bilinçli politik mücadelesi olmadan da bir kaç kişinin istemesiyle devrim olabileceğini savunan ve eylem biçimlerini buna göre tayin eden, başka millî kuvvetlerle mücadeleye girişen, mücadelemizin bütün Türkiye çapında bir mücadele, politikamızın bütün ülke çapında millî cephe politikası olduğunu unutan, lâfta millî demokratik devrim şiarını benimseyip, fiiliyatta AYBAR ve AREN oportünist kliklerinin tahlillerini uygulayan «sol» sapma ile mücadele, devrimci mücadelemizin gündemine girmiştir. Bu «sol» sapmanın lâfta keskin devrimciliğine kanmayalım. Bugün kitlelerin siyasî bilinç seviyesinin ilerisinde olan eylem biçimlerin önerenler, bugün devrimci, zorlu, fedakârlık ve yürek isteyen mücadeleden kaç mak isteyenler, kaçanlardır.

Bugün içinde bulunduğumuz şartlar altında bütün proleter sosyalistleri, kendi aralarında örgütsüzlükten doğan dağınıklığın, emperyalizm ve yerli uşaklarının ajanlarının provokasyonlarının sebep olduğu ve kendi içimizde devrim yapmamış olmaktan, kendi içimizdeki küçük burjuva ferdiyetçiliğini yenememiş olmaktan beslenen bölünmelere imkân tanımayarak kitle çizgisi etrafında birleşelim. **Gerçekten samimi, gerçekten dürüst ve yiğit devrimci arkadaşlarımızın «sol» sapmalara kapılmamaları için onları uyaralım.** Kitle çizgisini ve çizgisinin emrettiği çalışma tarzını uygulayalım.

Bütün bunları başarmanın şartı, kitle çizgisinden yürümektir. Bütün bunları başarmanın esas yolu, somut olarak kitle çizgisi demek olan İŞÇİ — KÖYLÜ GAZETESİ etrafında toplanmak ve omuz omuza halkımızın millî demokratik bilincinin yükselmesi için mücadele etmektir. Öyleyse, İŞÇİ — KÖYLÜ GAZETESİ etrafında saflarımızı sıklaştıralım, halkımızın millî demokratik bilincinin yükselmesi için mücadele edelim.

Yaşasın Proleter Sosyalizmi!
Yaşasın Kitle Çizgisi!
Yaşasın İŞÇİ — KÖYLÜ GAZETESİ!

Sosyalist kampta birliğe doğru

Vietnam Halk Cumhuriyeti'nin kurucusu Ho Şi Minh'in cenaze töreninde bulunduktan sonra Sovyetler Birliği ve Çin Halk Cumhuriyeti başbakanlarının Pekin'de buluşmaları, emperyalistlere ve işbirlikçilerine karşı mücadele eden bütün dünya halklarını ve sosyalist ülke halklarını sevindirecek niteliktedir.

Sosyalist kampta birliğe doğru atılan ilk adım olacağını umduğumuz bu hareket, emperyalistleri ve işbirlikçilerini şaşkına çevirmiştir. 1965 yılından beri çeşitli anlaşmazlıklara rağmen bu iki ülke liderlerinin bir masaya oturup konuşamamaları emperyalist blokun ve bilhassa Amerika Birleşik Devletlerinin saldırgan politikasını daha da arttırmağa fırsat vermiş ve bu süre içindedir ki dünya tarihinin en büyük millî kurtuluş savaşının verildiği Vietnam'da Amerikan askeri mevcudu yarım milyonun üzerine çıkmış, CIA ilerici yönetimleri devirmek kampanyasına vargücü ile devam etmiştir.

Sovyetler Birliği başbakanı Aleksei Kosigin ve Çin Halk Cumhuriyeti Başbakanı Çu En Lay arasındaki bizzat Pekin radyosu tarafından «samimî» geçtiği bildirilen görüşme hiç şüphesiz bütün meseleleri bir anda çözümleyecek değildir. Sosyalist ülkeler bütün meseleleri, bu arada kısa süreli anlaşmazlıklar da olsa, er veya geç proleter enternasyonalizmi çizgisinde çözümleyecek, devrimci saflardaki birliği koruyacak ve geliştireceklerdir.

Sosyalist bloktaki birlik millî kurtuluş savaşı veren emperyalizmin boyunduruğundaki ülke halklarının devrimci hareketini güçlendirecektir.

YAŞASIN SOSYALİST ÜLKELERİN BİRLİĞİ!
KAHROLSUN EMPERYALİZM VE İŞ BİRLİKÇİLERİ!
YAŞASIN EMPERYALİZME KARŞI SAVAŞ VEREN TÜM DÜNYA HALKLARI!

Bugünkü Romanya

IV

Romanya'da Endüstri

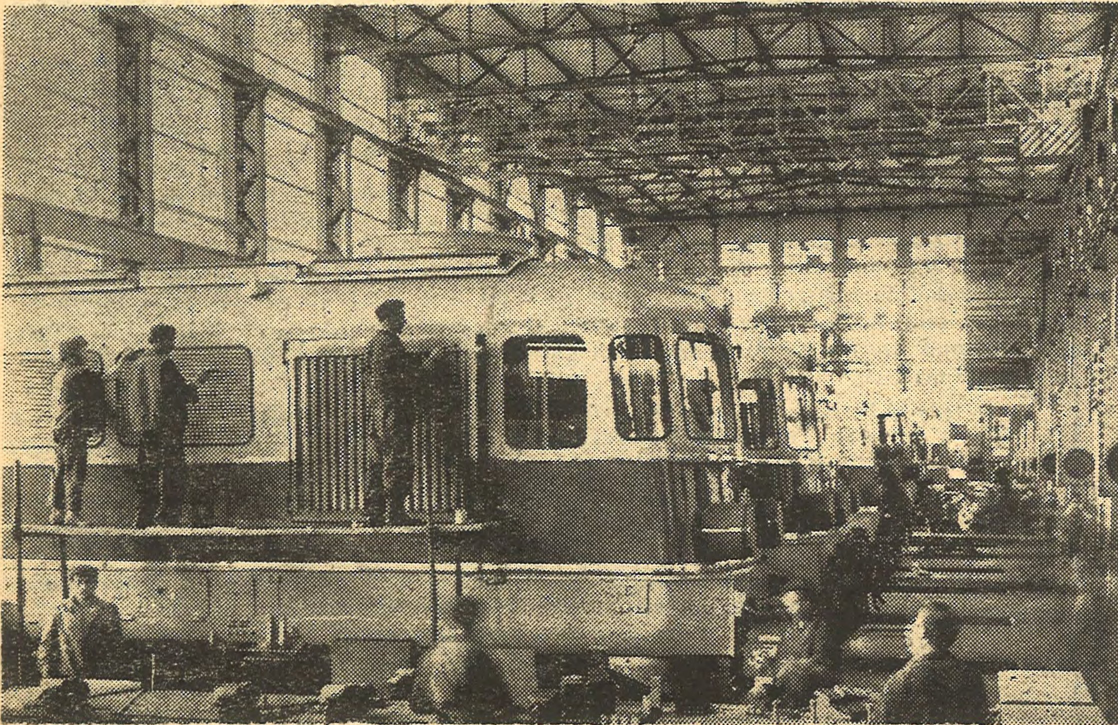
Bugünkü Romanya'nın ekonomik hayatını Ploieşti Petrol Çıkarma Makinaları Fabrikası, Otopeni Tarım Kooperatifi, Elektrik Enerjisi Bakanlığı, Murfatlar Şarap Fabrikası ve Agapia Köyünü gezerek anlamağa çalıştık. Buralardan edindiğimiz intibalara geçmeden önce Romanya ekonomisi hakkında bazı genellemelere işaret etmek gereklidir sanırım.

Romen ulusal ekonomisi sosyalist bir ekonomi. Doğa zenginliklerini iyi kullanabilecek biçimde örgütlü. Romanya petrol üretiminde Avrupa'da ikinci, dünyada onüçüncü; gaz üretiminde dünyada dördüncü, tuz rezervleri sonsuz; zengin kömür, demir, manganez, bakır, kurşun, gümüş, altın ve uranyum damarları var. Ülkenin yıllık hidroelektrik potansiyeli 70 milyar kilovatın üstünde. Toprağın % 27'si ormanlık. Endüstri ulusal ekonominin ana dalı. Geçen yılın tek bir ayındaki endüstri üretimi 1938 yılının bütün endüstri üretiminden daha fazla. Genel endüstri alanında makina yapımı, elektrik enerjisi ve kimya endüstrisi ön plânda. Son yılın endüstri üretimi ilk Beş-Yıllık Plânın (1951 - 1955) tüm endüstri üretimine eşit.

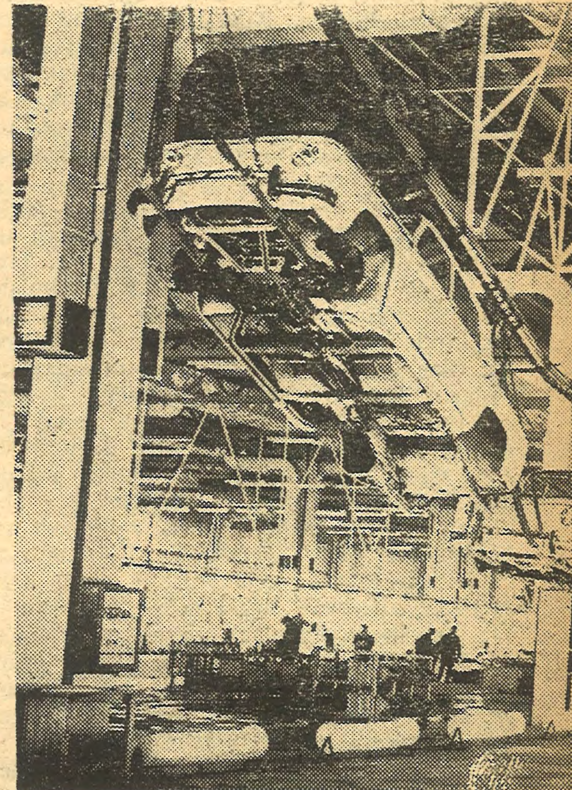
Romanya, bugün, petrol emme makinaları, çeşitli endüstri alanları için makinalar yapan ve satan bir ülke. Romanya iç yakımlı (dahili ihtiraklı) makinalar, elektrikli makinalar, transformatörler, traktörler, diğer tarım makinaları, otomobiller, kamyonlar ve diesel-elektrikli lokomotifler yapıyor. Gros endüstri üretimi bir önceki yıla oranla % 11.6 artmış.

Petrol ondokuzuncu yüzyıldan bu yana Romanya'nın ana zenginlik kaynağı. Eski petrol merkezi olan Ploieşti'nin yanıbaşında, öteki bölgelerde de petrol aranıyor. Piteşti, Darmaneşti, Teleajen, Gheorghiu-Dej ve Brazi'de yeni rafinariler var. Kömür eskiden olduğu gibi yalnız Jiu Vadisinden çıkarılmıyor; dört yeni bölge de kömür endüstrisinin önemli merkezleri durumunda. 1970'da 22,200,000 ton kömür çıkarılacak. Demir cevheri üretimi 1948'e oranla 19, altın ve gümüş 21 kat artmış. Çelik üretimi 4 milyon tonu aşkın. Çimento 1938 üretimine oranla 28 kat fazla. Hafif endüstri 1938'e göre 10 kat artmış durumda. Yiyecek endüstrisi sosyalist inşa yıllarında radikal bir değişikliğe uğramış. Eski küçük fabrikalar yerini modern kombinalara; yağ rafinelerine, sebze, meyva ve balık fabrikalarına, modern, büyük mezbahalara; sıhhî süt fabrikalarına bırakmış.

Ploieşti'de gördüğümüz petrol makinaları yapan fabrika 1945'de küçük bir atelyeymiş. Savaşta bombalanmış da. Bugün, 60 hektara yayılmış büyük bir kombina. Burada yapılan makinalar, 7,000 metre derinliğe kadar deliyor. Bir özellikleri de petrol aranırken delinen toprağın çökmemesini sağlamaları ve petrolün fışkırmasını önlemeleri. Makina yapımında kullanılan demir, çelik ve diğer malzeme kombinanın başka bölümlerinde hazırlanıyor. Orta çıkan makinaların % 60'ı Brazilya ve Arjantin'den Hindistan ve Cezayir'e kadar 25 ülkeye ihraç ediliyor. Kombinanın yemekleri, kulübü, işçileri için hastahanesi, bilgilerini arttırmak isteyenler için bir meslek okulu, bir teknik, bir de genel kütüphanesi var. Fabrika başmühendisi Corbo'nun söylediğine göre, işçilerin ortalama ücreti 1400 lei. 3,000'e kadar kazananlar var.Emeklilik yaşı işin cinsine göre 50-62 arasında değişiyor. Kadınlar için emeklilik yaşı genellikle 57. İşçilerin hepsi sendikalı; bir kısmı parti üyesi. İşçi fabrikayı istediği zaman terkedip başka bir yerde çalışmağa gidebiliyor. 18 yaşından küçük işçi yok; daha küçükler okulda. Fabrikada bekâr işçiler için kalacak odalar var. İşçinin sağlık masraflarını - ameliyatlar ve hava değişimi de dahil olmak üzere - devlet ödüyor. «Yalnız bir yıl çalışmış olan bir işçi, iş kazası sonucu olmayarak başka bir nedenden ötürü on yıl hastahanede yatmak zorunda kalsa, masraflarını kim öder » diye sorduğumda tereddütsüz «devlet» diyerek cevap verdiler. «Yalnız sık sık muayene edilerek bu on yıl içinde daha basit de olsa, herhangi bir iş yapıp yapamayacağı araştırılır» sözlerini eklediler. Terfi etmek isteyen işçiler sınavdan geçmekteler. Çalışanlar arasında bir «sosya-

Kraiova Diesel lokomotif fabrikasında yapılan bu lokomotifler dış ülkelere d eihraç ediliyor.

Yılda 20.000 otomobil yapan

Doç. Dr. Türkkaya Ataöv

list rekabet» var. En başarılı olanların resimleri duvarları süslüyor. Diğer yazılar siyasal sloganlar ya da üretim rakkamlarıyla ilgili.

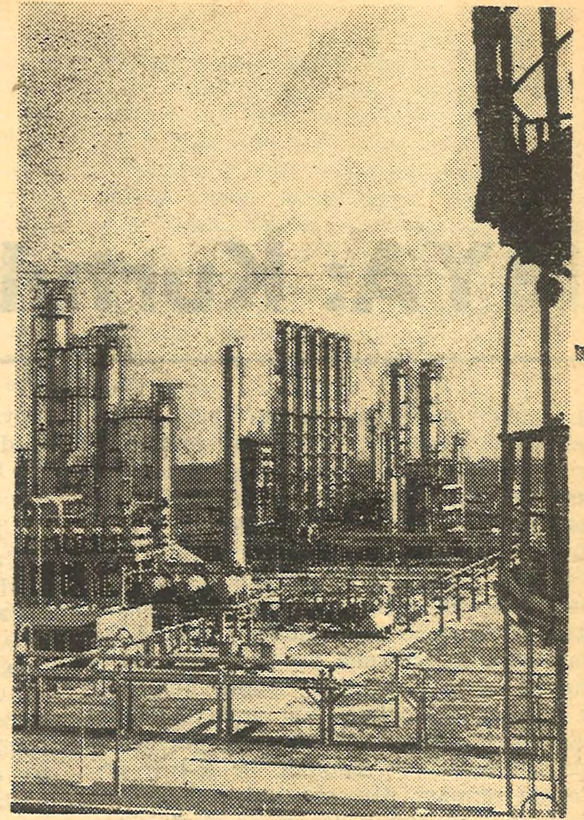
Murfatlar bir Türk köyü. Burada tanınmış bir şarap fabrikası var. Başmühendis Viktor Prelipceanu'nun söylediğine göre, saatte 3.000 şişe dolduruluyormuş. Bütün fabrikada çalışanlar 200 kişi; devlete yılda kazandırdıkları kâr ise, 50-70 milyon lei civarında. İşçilerin kendi kazançları 1300-1400 lei; mühendisler 2400-3.000 alıyor. Bundan başka çeşitli primler, armağanlar, bonolar var. Gerçek kazanç bu aylık maaşların çok üstünde. Mühendis Prelipceanu Türkiye'nin tekel ve Kavaklıdere şaraplarından söz etti. Önümüzdeki yaz Ankara'ya gelip Kavaklıdere şarap tesislerini gezmek istediğini söyledi. Murfatlar şarabı yalnız Romanya'da değil, dünyaca da ünlü; uluslararası yarışmalarda birincilikleri var.

Romanya'da bulunduğum sırada, bir aralık, Tuna Nehri ve kollarından nasıl faydalandıklarını sormuştum. İki gün sonra Elektrik Enerjisi Bakanlığında Su Enerjisi Çalışmaları ve Tasarıları Enstitüsü Müdürü Mühendis A. Nourescu'ya götürdüler. Yolda bu görüşmenin bana ne dereceye kadar faydası dokunacağını düşündümse de, bizde yakın zamanlara kadar «eski Eflâk - Buğdan» diye hâlâ geri bir Balkan ülkesi sanılan Romanya'da dogaya nasıl egemen olunduğunu görerek çok şeyler öğrendim. Mühendis Nourescu'ya ve Romanya'ya çok saygı duyarak ayrıldım oradan.

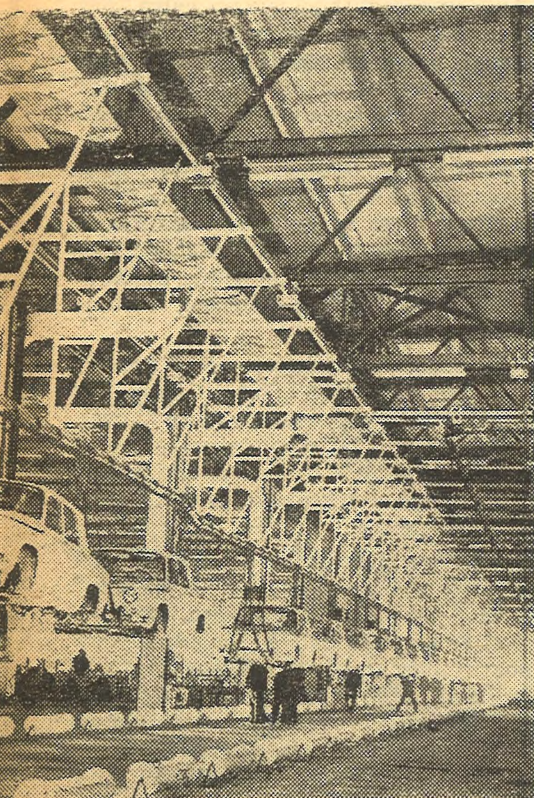
Romanya'nın ortasında sıradağlar var. Sular bu dağlardan geliyor. Ya Tuna ile birleşiyor ya da sınırların ötesine akıyorlar. Onemli olan bu su enerjisinden faydalanmak. Bütün Romanya sularının hidro-elektrik potansiyeli yılda 70 milyar kilovatın üstünde. Romanya bu potansiyelin 40 milyarını kullanır duruma gelmiş. Bay Nourescu'nun, daha önce, Türkiye'de bulunduğunu söylemiş, ülkemizdeki Balahor, Ayvacık ve Ömerli barajları tasarılarından söz etmiş ve Istanbul Teknik Üniversitesi şu kürsüleriyle devlet dairelerimizde tanıdığı mühendis ve müdürlerin adlarını geçirmiş olmasına bakarak, Türkiye'deki hidro-elektrik potansiyalinin ne kadar olduğunu ve bizim bu potansiyelin yüzde kaçını kullanmakta olduğumuzu sordum. »Türkiye'nin potansiyeli bizden fazladır; 90-95 milyar kilovat» dedi ve başını önüne eğip yüzüme bakmayarak «bunun % 1,5-2'sini kullanıyorsunuz» diye ekledi Daha yukarılarda Romanya'da birkaç kez utandığımı söylemiştim. Bir keresi de buydu. Romanya kendi sularının % 60'ını kullanıyor, biz ise % 1,5-2'sini.

Yalnız Bistritsa Nehri üstünde 13 hidroelektrik istasyonu var. Argeş Nehrindeki Bikaz Barajını gördük. Koca Tuna Nehrini daha yükseğe çıkarıp oradan akıtarak hidroelektrik potansiyalini arttırmak için nehrin yatağını değiştiriyorlar. Tuna üstünde bir Adakale vardı; sanırım 200 kadar hanelik Türk Cemaatinin oturduğu Adakale Adası, Orası bu yüzden boşaltılmak zorunda kalındı. Ada halkı da Romanya'nın bütün şehirlerini güzelleştirmekte olan konforlu, yeni apartmanlara davet edildiler. Bu modern binaların bütün belediye, sağlık, spor ve eğlence imkânlarıyla her türlü ihtiyacı tamamlanmış. Romanya'nın çoğu bu modern binalarda oturuyor...

Dönelim Romanya'nın hidro-elektrik durumuna. Yugoslav sınırında Gruia'da ve başka noktalarda, Bulgar sınırında Dobruca'da ve başka yerlerde de ortak istasyon ve baraj çalışmaları var. Kuzeyde Meruş ve Someş Nehirlerden de faydalanıyor Romanya. Lotru Nehri olduğu yerden alınıp yukarılara, yüksekliklere çıkarılıp oradan akıtılıyor bir süredir.

Ploieşti Şehri yakınında Braji rafinerisi

...testi otomobil fabrikası

Bir endüstri merkezi olan Gheorge Gheorghiu - Dej şehrinde işçi evleri.

LİBYA: Kurtuluş yolu

Libyada 1 Eylül 1969 sabahı birden bire patlak veren hareket ve cumhuriyetin ilanı edilmesi büyük merak uyandırarak dikkatleri üzerine topladı. Libyadaki hareket, bir anda patlamasına rağmen birkaç yıllık bir geçmişin hükmünü sürdürdü. Diğer bir deyişle, politik kazan özellikle 1967 Arap İsrail savaşından sonra içten içe kaynamaya başlamıştır. Fakat Libyadaki iç gelişmelerin tümü hakkında sağlam bilgilerden yoksun olmamız, bizi önce, Libya'daki hareket konusunda ihtiyatlı olmaya itti. Libya, ilk anda, dünyada baştan beşinci sırayı işgal eden zengin petrol yatakları ile, ülkede bulunan bir milyar doları aşkın sermaye yatırımları ile ve Akdeniz havzasındaki en büyük Amerikan üssü Wheelüs'ü topraklarında barındırması ile emperyalizmin askeri ve politik kontrolü altında bulunan bir ülke görünüşündeydi. Yukarıda sıralanan engeller anti-emperyalist, devrimci bir atılımı engelleyecek cesarette gözöküyorlardı.

Oysa Libyadaki hareket, üç ay önce komşu Sudanda patlak veren anti-emperyalist devrimin izinden gittiğini göstermeye başlamıştır. Libya olayı bize, artık anti-emperyalist devrimler rüzgârının Uzak-Doğu, Orta-Doğu ve Latin Amerika'dan sonra Afrikanın göbeğinde esmeye başladığını göstermiştir. Bu yüzden Libya'daki hareketin önemi ve anlamı üzeri ne dikkatle eğilmek gerekir. Fakat önce, 1 Eylül hareketine yol açan gelişmeleri kısaca gözden geçirelim.

İtalyanların Libyayı terketmelerinden sonra İngiliz emperyalizminin kuklası Kral Sunusi Libyaya dönerek tahta oturdu. II. Dünya Savaşından sonra bir ara Birleşmiş Milletlerin vesayet yönetimi altına konan Libya, 1951 de «bağımsızlığını» ilan ederek vesayet yönetiminden çıktı. Savaştan sonra, Orta Doğuda emperyalizmin jandarma ve kontrol görevini İngiltereden ABD'nin devralması Libyayı da etkiledi. İngiltere II. Dünya Savaşında kullandığı üsleri yavaş yavaş terk ederken yerini ABD alıyordu. 1959 da Libyada zengin petrol yataklarının bulunması Amerikan emperyalizminin iştahını iyice kabarttı ve Libyaya iyice çöreklenmeye başladı.

ABD; kısa bir süre içinde Libyaya bir milyondan fazla sermaye dökktü, ayrıca Akdeniz havzasındaki en büyük üssünü, Wheelüs kara üssünü de tuttu, Libyaya kondurdu.

Üs meselesi 1954 de Amerikan - Libya antlaşmasının imzalanmasından beri tepki doğurmuştur. Antlaşmayı imzalayan saray veziri ve kralın baş danışmanını **Şerif Muhammet El Sunusi** öldürttü.

1964 de parlemento yabancı askerlerin altı ay içinde ülkeyi terketmelerini öngören bir kanun teklifini onayladı. Bunun üzerine Sunusi parlementoyu dağıttı, başbakanı değiştirdi ve emperyalist ABD ile görüşmeleri bizzat yürütmeye başladı. Yani feodal monarşi, artık kendisinden başka kimseye güvenemiyordu işbirliği konusunda. Sunusi'nin bu tutumu sert öğrenci gösterilerine yol açtı.

Devrimci mücadelenin gelişimi 1967 yılında başladı. 1967 Arap İsrail savaşından sonra milliyetçi ve anti-emperyalist nitelikteki gençlik hareketleri sertleşti. Gençlik, Libyadaki feodal monarşiyi, kardeş Arap halkları ile dayanışmaya girmemekle ve İsrail saldırısına yardımcı olan Amerikan kuvvetlerinin Libya'daki üssü kullanmasına göz yummakla suçladı.

1968'in başında Sunusi'ye karşı bir komple teşebbüsü ortaya çıkarıldı. Libya ile diğer Arap ülkelerinden, milliyetçi Arap hareketleri ile ilgili (Marksist eğilimli) yüz kadar kişi Trablus'da yargılanarak mahkûm edildi ve ağır işkencelere maruz bırakıldı. Bunlar arasında, halen Filistin Halk Kurtuluş Cephesinin başkanı da vardı. Tutuklamalar, gençlik, Baas'cı, Marksist ve ordu çevrelerinde büyük yankılar uyandırdı. Olaylar emperyalizmle işbirliği halindeki feodal monorjiye karşı bir muhalefetin geliştiğini gösteryordu.

Son üç yıl içinde, İngilizler kuvvetlerinin geri kalanını da çekerek Libya'da, Tobruk'da ve El Aden'de küçük üsler bıraktılar. Fakat, ABD Wheelüs üssünü gittikçe takviye ediyordu. Bu hava üssü, saldırgan Amerikan emperyalizmine Akdeniz'de stratejik konum yanında haberleşme olanakları sağlıyor, ayrıca 6. filonun ikmal merkezi görevini görüyordu. Anti-emperyalist güçlerden gelen baskılar Kralı bazı tavizler vermeye itmişse de, Libya feodal monarşisi 1954 Amerikan - Libya ikili andlaşmasını sadakatla uygulamıştır. Ayrıca, milliyetçi Baas'cı çevrelerden gelen baskılar Libya hükümetini Arapların yardımına itmiştir. Libya, 1967 de, savaştan zarar gören BAC ve Ürdün'e yılda kırk beş milyon dolar yardım etmeye başlamıştır. Bu yardımını giderek arttırmıştır. Libya hükümeti, giderek Filistinlilerin dâvasını açıkça desteklemiş ve Filistin Kurtuluş örgütlerine yardımda bulunmuştur.

Fakat, feodal monarşinin gün geçtikçe daha fazla önem kazanan çıkarları Arap dayanışmasını engelliyordu. Libya Arap konferanslarında çok ılım bir tavır takınıyor ve işbirlikçi Tunus hükûmetine ve Anglo-Amerikan emperyalizmine yakınlaştıkça yakınlaşıyordu.

İktidarı ele geçiren genç subaylara gelince, başa geçer gezmez halka «birlik ve sosyalizm» vaad ediyorlardı. Yayınladıkları bildiride, ihtilâl konseyi, Libya halkının «devrimci doktirinden uzak ve ülkelerinin kendi gerçeklerinden çıkan bir sosyalizm kurmak azminde» olduklarını belirtiyor «emperyalizme ve ırkçılığa karşı savaşacaklarını ve sömürge ülkelere yardım edeceklerini» vaadediyorlardı.

EMPERYALİZME KARŞI DÜNYA HALKLARI

Afrika'nın küçük devletlerinden olan Malavi, Amerikan emperyalizminin maşası olan Barış Gönüllülerinin 18 ay içinde ülkeyi terketmesini istemiştir. Çeşitli adlar altında az gelişmiş ülkelerin en ücra köşelerine kadar giren barış gönüllüleri böylelikle bir ülkeden daha kovulmaktadır. Malavi devlet başkanı Banda, barış gönüllülerini ülke yönetimini yıkmağa çalışmakla suçlamıştır.

Güney Kore'deki Amerikan kuklası Park Çung - Hii'nin bir devre daha iktidarda kalabilmek için Anayasayı değiştirme çabaları karşısında Güney Kore'de çeşitli düşüncedeki kimseler direnmektedir. İki aydır devam eden öğrenci gösterilerinin yanı sıra Güney Kore gerici parlamentarizminin bir parçası olan muhalefet partileri de direnişe geçmişlerdir. Bir süre önce Anayasa değişikliğinin önlenebilmesi için Meclis Başkanlık kürsüsünü işgal eden muhalefet partisi bununla yetinmeyerek daha kesin tedbirlere başvurmuştur. Kendi mensuplarından bazılarının kendilerini emperyalist uşağı Çung - Hii'ye satmalarını önlemek için Yeni Demokrat Parti kendisini feshetmiştir. Böylece, Güney Kore'de yürürlükte olan kanunlara göre, partinin bütün üyelerinin millet meclisi üyeliği sıfatı da son bulmaktadır. Bunun sonucunda mecliste Anayasa değişikliği için gerekli çoğunluğun sağlanması zayıf bir ihtimal haline gelmiştir.

Tunus'un emperyalizm ile uzlaşma yolları arayan Cumhurbaşkanı Habib Burgiba, bu yoldaki son engellerden birini daha ortadan kaldırmıştır. Burgiba, ilerici ve millici Plânlama ve Ekonomi Bakanı Bin Salah'ı görevinden uzaklaştırmıştır. Tunus ekonomisinden özel sektörü kaldırıp yerine kooperatifleri kurmaya çalışan Bin Salah'ın azledilmesinden sonra bakanlık üçe bölünmüş ve kurulan üç yeni bakanlığa Burgiba emirlerini dinleyecek kimseler getirilmiştir.

Böylece Burgiba emperyalizmle kucaklaşma yolundaki engellerden birini daha yoketmiştir.

Birleşmiş Milletlerin 14 üyesi, Amerikan emperyalizminin köpeklerinden Çang Kai - Şek Çin'inin B.M. Güvenlik Konseyinden atılarak yerine Çin Halk Cumhuriyetinin alınmasını istemişlerdir. Arnavutluk, Cezayir, Kamboç, Kongo (Kinşasa), Gine, Mali, Moritanya, Romanya, Güney Yemen, Suriye, Tanzanya, Yemen ve Zambia bunun hayati bir sorun olduğunu bildirmişlerdir.

Libya'da 1 Eylülde gerçekleşen hareketin attığı adımlar yeni yönetimin ilerici niteliğini açıkça ortaya koymaktadır. Hareket, Orta-Doğu ülkelerine özgü şartların doğurduğu küçük burjuva bürokrasisinin ilerici bir atılımıdır. Yeni rejimin anti-emperyalist dünyada kesin yerini alması iki konu karşısındaki tavrına bağlı olacaktır:

1 — Libya'daki Amerikan - İngiliz üsleri

2 — Libya'daki yabancı petrol çıkarları

Bunlardan birincisi hakkında yeni Libya rejimi tavrını koymaya başlamıştır. Wheelüs Amerikan üssündeki bütün eğitim çalışmaları durdurulmuştur. Amerikan - İngiliz askerî ve politik şefleri telâş içindedir. Pentagonla ilişkisi bilinen V.S. News dergisi, Amerikan askerî uzmanlarının «Libya'dan çekilmenin kaçınılmaz olduğunu» belirttiklerini yazmaktadırlar.

Yabancı petrol çıkarlarına gelince; Libya hükûmeti henüz bu konuda herhangi bir teşebbüsde bulunmamaktadır. Mevcut andlaşmalara riayet edeceğini bildirmiştir. İngiltere'deki ve Amerika'daki malî - sermaye çevrelerinin telâşı askerler ve politikacılar kadar fazla olmamıştır. Fakat bu açıdan umutsuzluğa kapılmak yersizdir. Unutulmamalıdır ki, petrol Libya'nın tek gelir kaynağıdır. Erken atılacak bir adım Libya'yı politik olduğu kadar ekonomik bir çıkmaza da sürükleyebilir. Nitekim Sovyetler Birliği de yayınladığı bildiride «ihtiyatlı tutumunu anlayışla karşıladığını» belirtmiştir.

Libya'daki hareketin anti - emperyalist mücadele açısından önemine gelince; birbuçuk milyar nüfuslu ilerici rejim birçok bakımdan emperyalizmin dayanaklarını tehdit etmektedir.

1 — Libya'daki durum Orta-Doğu'yu etkileyecektir. Arap ülkelerinin İsrail ve onun arkasındaki ABD saldırısına hedef oldukları acı günlerde Libya'nın «militan Arap devletinin» yanında yer alması Orta-Doğu'da emperyalizmin varlığını tehdit edecektir. Libya'nın politik ve özellikle ekonomik desteğin artması emperyalizme karşı savaşta ilerici Arap rejimlerini güçlendirecektir.

2 — Arap dünyası içindeki işbirlikçi feodal monarşiler ilerici rejimler mücadelesi bir kez daha ilerici rejimler lehine son bulacaktır.

3 — Hareketin dünya halklarının devrimci mücadelesi açısından esas önemi ise şudur: Akdeniz'deki en büyük üssünden, Wheelüs'den, kovulacak Amerikan emperyalizmi Kuzey Afrika ve Orta-Doğu'dan püskürtülmüş olacaktır. Wheelüs'ün Akdeniz'deki 6. filo'nun ikmal merkezi olduğu ve Akdeniz'de güçlü bir Sovyet donanmasının da varlığı düşünülürse üç kıt'anın göbeğinde meydana gelen güçler dengesi değişikliğinin stratejik alanı daha iyi anlaşılır.

Cüneyt Akalın

Brezilya ve Gerillalar

Geçtiğimiz hafta içinde Brezilya dünya basınında en az Libya kadar kendinden söz ettirdi. Dünyanın en zengin kaynaklarına sahip fakat emperyalizmin boyunduruğu altında inleyen Brezilya'da Eylül ayının başında bir «saray darbesi» yapıldı. Biçimsel gerici parlamentarizmi tekrar kurup, halkın artan tepkisini yatıştırmayı tasarlayan faşist Costa E Silva, ani bir beyin kanaması (!) ile ya tağa düşünce üç general yönetime el koydular.

Libya ihtilâli ile aynı güne geldiği için ikinci plana düşen Brezilya'daki hareket, emperyalizmin ne denli aşağılıkça oyunlara girebileceğini göstermesi bakımından önemlidir. 1964'te ılımlı, kaypak Goulart yönetimini devirip yerine askerî diktatörlük koyan emperyalizm, tepkiler karşısında biçimsel gerici parlamentarizme tekrar sapmak zorunda kalmıştı. Fakat o kısıtlı imkânlar içinde dahi faşizme karşı açılan mücadele karşısında Amerikan tekelleri parlementoyu feshettirip bütün yetkileri Costa E. Silva'ya verdiler. Ancak Costa E. Silva Ağustos ayının son haftasında parlamentoyu yeniden toplayacağını açıklayınca, ani bir beyin kanaması (!) geçirdi. Ülkenin yönetimine Kara, Hava ve Deniz kuvvetleri komutanları el koydu.

Fakat faşizmin ağzının payını alması çok gecikmedi. Amerika emperyalizminin yabancı ülkelerdeki baş temsilcileri büyükelçileridir. (Komer efendi gibi) İşte, Brezilya'da şehirlerde faaliyette bulunan gerillalar, Amerikanın Brezilya'daki baş ajanı Charles Burke Elbrick'i kaçırdılar. Elbrick'i kaçıran gerillalar arabanın içine bir mektup bir de bildiri bırakmışlardı.

Mektupta Elbrick'in salıverilmesi için ön görülen iki şart açıklanıyordu: 1. Bildirinin devlet radyo ve basını tarafından halka açıklanması, 2. Tutuklu bulunan çeşitli görüşlere sahip 15 siyasal tutuklunun serbest bırakılması. Mektupta bu şartların yerine getirilmemesi halinde Elçinin öldürüleceği açıklanıyordu.

Birinci şart derhal yerine getirildi. Brezilya basını ve radyosu ülkenin yönetimini elin de tutan cuntanın faşist olduğunu, Amerikan emperyalizmine uşaklık ettiğini ve Amerika'nın Brezilya.yı soyduğunu açıkladılar.

İkinci şart konusunda faşistler tereddütler geçirirken, Amerikan hükûmeti tereddüte mahal olmadığını belirterek, cuntaya baskı yaptı. 15 siyasi tutuklu bir uçakla kendilerine sığınma hakkı tanıyan Meksika'ya gönderildi. Bundan dört saat sonra da Elbrick serbest bırakıldı.

Elçinin kaçırılması olayı Brezilya'da şehir gerillalarının ne kadar güçlü olduğunu ortaya koymuştur. Halen Brezilya'da şehiri kendi sine eylem olarak seçmiş iki büyük gerilla örgütü vardır. Bunlardan birincisi Carlos Lamarca adında eski bir yüzbaşı tarafından yönetilmektedir. Brezilya ordusunun en iyi silah kullanan subayı olarak uzun yıllar ün yapmış olan Lamarca, bu yılın başında kıtasından kaçarak bir gerilla kuruluşunu örgütlemişti. Castro taraftarı olduğu bildirilen Lamarca ve arkadaşları bir şehir gerilla savaşı vermektedirler. Lamarca büyük işyerlerini ve bankaları soymakta, bu paranın bir kısmı ile eylemlerinin giderlerini karşılarken geri kalanını yoksullara dağıtmaktadır. Bu bakımdan Brezilya'da bütün büyük şehirlerin çevresindeki gecekondu mahallerinde Lamarca'nın bü yük bir ünü vardır. Lamarca bu yıl içinde bir birinden cesurca iki davranışta bulunmuştur. Bu olayların birincisi CIA ajanı olarak tanınan Amerikan deniz albayı Chandler'i öldürmesi, ikincisi de iki ay önce, 1964 yılında «Potemkin Zırhlısı» adı altında bir komünist hücresi kurmak ve devrimci eylemde bulunmak suçundan yirmişer yıl hapse mahkum edilmiş altı deniz assubayını günün orta yerin de Rio de Janeiro hapishanesinden kaçırmasıdır. Lamarca, Elbrick'in kaçırılması ile ününü pekiştirmiştir.

İkinci şehir gerillası grubu ise, eski komünist milletvekili Carlos Marighela tarafından yönetilen «İhtilalci halk hareketi öncüleri» örgütüdür. Bu örgüt de şehirlerde faaliyette bulunmakta ve banka soygunları düzenlemektedir.

Bu iki grubun dışında kırlık alanlarda örgütlenmiş bir çok gerilla kuruluşu daha vardır.

Gerillalar için yoğun bir eylem alanı hâline gelmiş olan Brezilya'da faşist yönetim her taraftan indirilen darbeler altında daha da sallanmakta ve kaderini emperyalizme bağlıyanların akibetine uğrayacağı günü beklemektedir.

İnti Peredo öldü

Bolivya'da yürütülmekte olan millî kurtuluş savaşının lideri İnti Peredo 9 Eylül gecesi polise karşı direnirken elindeki bombanın patlaması sonucunda ölmüştür.

Peredo partinin savunduğu parlâmenter yola ve sağ oportünizme şiddetle karşı koymuş ve mücadele yolunun emperyalizme karşı silâhlı savaş olduğunu savunmuştur.

Daha sonra Che Guevara ile birlikte Ulusal Gerilla Birliği örgütünü kurmuş ve Bolivyada fiilen çalışmaya başlamıştır. Örgüt, Che'nin ölümünden sonra dağılmış fakat İnti yeniden kurmak için çalışmalara başlamış ve bunda muvaffak olmuştur.

Dergimiz 1. Ekim. 1969 tarihli 46. Sayısında verdiği «Tekrar Dağlara Dönecegiz» **adlı yazıyla Peredo'nun düşüncelerini iletmişti. Peredo o yazısında şöyle diyordu;** «Yankee emperyalistlerinin devamlı saldırgan yüzleri karşısında biz devrimci saldırganlık metodunu seçtik. Bu öyle bir saldırganlıktır ki, zalimleri cezalandırır, onları yok eder ve böylece sosyalizme giden yolu bunlardan temizler.» **Peredo yazısında devamla şöyle demekteydi:** «Anti-emperyalist mücadeleden yana olduğunu söylemek yetişmez, sempati duymak kâfi değildir, bizzat içine katılıp onun gerçek savunucusu olduğunu ispat etmek lâzımdır.»

Che'nin Bolivya baş danışmanı olan Peredo Aralık 1968 de Fidel Castro'ya Küba devriminin 10. yıldönümü dolayısıyla gönderdiği mektupta şunları demekteydi:

«KÜBA ihtilâlinin zaferi- Yankee emperyalizmi ve onun yurtlarımızdaki ortakları tarafından sömürülen, ezilen ve yok edilen - halklarımıza mümkün olan tek yolu, silâhlı çatışma yolunu göstermiştir.»

Bolivya'da Emperyalizme karşı kurtuluş mücadelesi verirken ölen Coco Peredo'nun kardeşi olan İnti Peredo'nun bu zamansız ölümü Bolivya'da mücadele vermekte olan devrimcileri oldukça üzmüştür. Peredo evli ve dört çocuk babasıydı.

HO Şİ MİNH

Nguyen LUONG Bang

Esperantoca
"Memorajoy Pri HO CHİ MİNH" adlı
kitaptan çeviren : Ahmet HEZARFEN

(Geçen Sayıdan Devam)

SUN YAT SEN ve Çin Komünist Partisi'nin Sovyetler Birliğiyle olan dostluk anlaşmasına siyasî bazı nedenlerden ötürü Çang Kay Şek sadakatsizlik gösterdi. Bunun için Kanton'da 1927 yılının sonuna doğru Komün hareketi durdu. Yeni kanunlar çıkarılarak işçi ve köylü sendikaları kapatıldı. Çin Komünist Partisinin birkaç hücresi dağıtılarak ileri gelen birçok üyesi tutuklanıp öldürüldü. Bu yıl için tam bir terör havası esiyordu. Bunun için HO Amca Çin'de daha çok kalamadı, 1927 yılı Mayıs ayının sonunda Çang Kay Şek'in bu siyasî dönekliğinden ötürü Çin'den ayrıldı. 1928 yılı emperyalist savaşa karşı kongreye katılmak için Brüksel'den Moskova'ya gitti. Orada Hindistan Başbakanı NEHRU ile tanışıyor. Kongreden sonra Paris'e dönüyor oradan, Berline, İsviçre'den geçerek İtalya'ya uğruyor. 1928 yılının sonbaharında Siyam (Tayland)a gidiyor oradaki bizim Vietnamlılarla devrim üsleri kurmağa girişiyor ve 1929 yılı kış aylarında tekrar Çin'e gidiyor. Onun Çin'e dönmesinden birkaç ay sonra Vietnam devrim hareketinin en şanlı sayfaları açıldı. Enternasyonal Komünist adı altında 3 Şubat 1930'da üç grup, «Tonkin (Kuzey Vietnam), Annam (Merkezi Vietnam) ve Koşinsin (Güney Vietnam» Komünist partilerini birleştirerek işçi sınıfının ÇİN HİNDİ Komünist Partisini kurdu. O bu partiyi yönetirken onun doğu kesiminin yönetimini üzerine aldı, sık sık ŞANGHAY'a geldiğinden onunla sık sık görüşebiliyorduk. 1929 yılının sonunda ŞANGHAY ın Fransız kesiminde 4000 kadar asker, milis ve işçinin çoğu Vietnamlıydı. Limanda birçok İngiliz, Fransız, A.B.D. ve Japon harp gemileri demir atmış bekliyordu. ŞANGHAY büyük bir kent. Kozmopolit olan nüfusu kum gibi kaynıyor. Bir ara kendimi bu kum denizinde bir tanecik sandım. HONG KONG'tan bir işçi arkadaş bana, burada sahibi Vietnamlı olan «TRAN TAM» lokantasında çalışan hekim THUYET'i tavsiye etti. Lokantanın müşterilerinin çoğu Fransız askerleriydi. Bu lokantaya garson olarak girdim, derhal işçilerle temasa geçtim, onlara aralarında bir Yardımlaşma Derneği kurmalarını teklif ettim, bu teklifim olumlu karşılandı. Hemen harekete geçtiler. İşçilerden sonra aşçılar, onlardan diğer esnaf tüccar derken askerlere, milislere, bahriyelilere kadar dernek kurma işi gerçekti. Ben de bu halk kitlesinin örgütleri içinde parti hücrelerini kurmayı başardım. Hareket az zamanda büyüdü, büyüdü... Parti tarafından devrim faaliyetini örgütlemekte bana yardımcı olsun diye yoldaş FEMÇU'yu Şanghay'a yolladılar.

Birgün kimden geldiği belli olmıyan bir mektup aldım. Mektup çok nazik ve sevimli : «Sevgili dostum, sizi TİEN THİ mağazası bilârdo evinde bekliyorum» yazılı. 1930 yılının kış ortası Şanghay karla örtülü hava soğuk Öğleden sonra buluşacağımız yere vardım. Orada kimseyi göremedim. Tam döneceğim sıra bir ses :

— HAİ! HAİ! (HAİ, benim Şanghay'da faaliyet gösterirken kullanılan takma adım). Sevinçle döndüm beni çağıran yoldaş VUONG (HO CHİ MİNH usta değil mi! Kalbim hızla çarpmağa başladı. Ben kalın giyindiğimden üşümüyorum sırtımda kazak kalın palto, boynumda şal vardı. Onun ise ayağında ince bir pantolon, sırtında yine alelade ince kumaştan palto, başında da giye giye eskimiş bir kadife şapkası vardı (bu şapkayı dilenci bulsa almazdı). Dörtyıl önce KANTON'da gördüğüm gibi şimdi yine zayıf hattâ daha da zayıflamış fakat hep güler yüzlü. Ogün ötede beride gezindik. Benim işçiler, askerler arasındaki faaliyetimle, özellikle oturduğum yerin sivil polisler tarafından bilinip bilinilmediğye ilgiendi, bana:

Devamı Gelecek Sayıda

---

sosyalist literatürde terimler ve kavramlar

Sosyalist toplum (3)

(Geçen sayıdan devam)

Üretici güçlerin arttırılmasını, sadece, işçi sınıfının sayıca, üretim âletlerinin de miktarca attırılması şeklinde anlamamalıdır. Bu aynı zamanda, emekçinin yükünü ve çalışma zamanını azaltmak üzere ve şartıyla verimin yükseltilmesi, emeğin verimliliğinin arttırılmasıdır. O halde sosyalizm, kendi objektif kanunları gereği bilimi ve her alanda teknik ilerlemeleri geliştirmek zorundadır. Ve işte sosyalizmin temel ekonomik kanunu: «Sosyalist üretimi, üstün bir teknik temel üzerinde ara vermeden ve durmadan geliştirmek ve mükemmelleştirmek yoluyla bütün toplumun durmadan artan maddi ve kültürel ihtiyaçlarının azamî tatminini sağlamak»tır. Bu objektif bir kanundur.

Böylece, sosyalizm, daima daha üstün bir teknikle temas halinde bulunan emekçilerin gittikçe daha aydın bir nitelik kazanmalarını, eğitimin politeknik esaslara göre yapılmasını, kafa emeği ile kol emeği arasındaki karşıtlığın erimesini, toplumun bütün üyelerinin bütün teknik ve sosyal problemleri kavrayacak ve her konuda söz sahibi olacak bir aydınlık düzeyine ulaşmasını ön görür.

Yalnız unutmamak gerekir ki öngörülen bütün bu teknik ilerleme ve yetkinleşme «kendiliğinde» bir amaç değildir. Amaç bütün toplumun her türlü ihtiyacının azamî ölçüde tatminidir. Sosyalist üretimin amacı insandır, her türlü ihtiyacıyla insan.

Sosyalizm, insanların yaşama ve çalışma koşullarının durmadan, daima daha iyiye doğru gitmesidir. Sosyalizm, tekniğin, bilimin ve kültürün bütün nimetlerini tüm halkın, giderek tüm insanlığın malı haline getirerek, böylece bütün insanlığın malı olan kültüre tam bir gelişme olanağı yaratır.

Özgürlüğü sömürme özgürlüğü, yeteneği ticari beceriklilik gibi anlayan kapitalistler, sosyalizmin insanın kişiliğini ezdiğini, özgürlük ve haklarını yok ettiğini, yetenek ve istidatlarını öldürdüğünü iddia ederler. Tam tersine, sosyalizm, emekçinin kişiliğini bütün yönleriyle geliştirmeyi amaç edinir. Bireyin çok yönlü gelişmesi soyut ve tek başına bir mesele değil bir yığın meseledir. Yığının malı olan bilim ve kültür herkese açıktır ve bireye kamunun bu manevî servetinden de bütün olanaklarıyla yararlanma ve aynı ölçüde ona katkıda bulunma kapıları ardına kadar açıktır.

Sosyalizmde her insan bütün kişiliğini alabildiğine geliştirmek olanağına sahiptir. Bu konuda herkes eşit imkânlardan ve haklardan yararlanır.

Sosyalist düzende emek yaratıcı bir nitelik kazanır ve bütün toplum ölçüsünde bir plâna göre örgütlendirilir. Sosyalist toplumda «çalışmayan yemez» ilkesi geçerlidir. Buradaki çalışmayan sözünü elbetteki çalışabilecek durumda olup da çalışmayan diye anlamak gerek. Yani başkasının sırtından geçinmek yoktur. Yoksa sosyalist düzende, örnceğin çocuklar, yaşlılar hastalar sakatlar geçimlerini sağlamak için kapitalizmde olduğu gibi çalışmak zorunda değillerdir, insanı alçaltıcı durumlara düşürmezler. Kapitalist toplumda tek tek kapitalist bireylerin, gittikçe daha ufak bir tekelciler azınlığının cebine giden sosyal emeğin artı - değeri sosyalist toplumda bütün topluma geri dönerç bunun bir kısmı sosyal harcamalara, sosyal hizmetlere gider.

Sosyalist ekonomide meta üretimi ve değişim devam eder. Sanayi ürünleriyle köylünün tarım ürünlerinin değişimi bunu gerektirir. Bu değişime tabi olan mallar tüketim mallarıdır. Ve halk bunları alış - veriş yoluyla edinir. O halde sosyalist ekonomide değer kanunu da yürürlüktedir, ama ekonomiyi bu kanun düzenlemez.

Sosyalist toplumda para da vardır Genel bir değer olarak, ekonominin çeşitli kademelerinin işleyişine yardım eden bir araç olarak yeni düzenlemeleri sağlayan değer ölçüsü olarak, dolaşım ödeme, tasarruf ve sosyal birikim aracı olarak kullanılır.

— S O N —

BİR HO Şİ MİNH ÖLDÜ BİN HO Şİ MİNH DOĞDU

Kuzey Vietnam Devlet Başkanı Ho Şi Minh'in ölümünden sonra O'nun yerine geçici olarak 81 yaşındaki Ton Duc Thanc seçilmiştir. Ton Duc Thanc'ın yanısıra Vietnamı 9 kişilik bir politbüro yönetmektedir. Politbüro üyeleri Ho Şi Minh'in 30 yıllık kavga ve düşün arkadaşlarıdır. Aşağıda SBF'de düzenlenen anma törenini veriyoruz.

7 Eylül 1969 günü SBF de Ulusal Kurtuluş Savaşlarının sembolü, büyük devrimci HO CHİ MİNH anıldı. HO CHİ MİNH ve Millî Bağımsızlık için yapılan bu forum, şimdiye kadar yapılan forumların en büyüğü, en coşkulusu idi. Salon yüzlerce devrimcinin tek bir ağızdan söylediği, HO CHİ MİNH adıyla inliyordu. Büyük Millî Kurtuluş savaşçısı, büyük devrimci HO CHİ MİNH in ölümü bütün devrimcileri yüreğinden vurmuştur fakat biz biliriz ki gerçek devrimciler ölmez. HO CHİ MİNH de ölmedi. Çünki bir HO CHİ MİNH öldü bin HO CHİ MİNH doğdu.

Yüzlerce devrimcinin katıldığı HO CHİ MİNH'i anma töreninde ilk konuşmayı SBF Öğrenci Derneği başkanı Cengiz Çandar yaptı. HO CHİ MİNH'in anısına saygı ile başlayan konuşmasında «Vietnam geçici Hükümetine bütün Türkiye devrimcilerinin selamını gönderdi.» HO CHİ MİNH hayatını adadığı ülküsünün gerçekleşmekte olduğunu gördü. 1969 yılının yani HO CHİ MİNH in öldüğü yılının Haziran ayında halkının önünde zaferden, zafere koşmakta olan Güney Vietnam Millî Kurtuluş Cephesinin, Güney Vietnam geçici İhtilâl hükümetini kurdu. Demirel hükümetinin tanımadığı ama yarının bağımsız Türkiyesinin mutlaka tanıyacağı Güney Vietnam Geçici Hükümetine biz burada tanıyoruz, bütün Türkiye devrimcilerinin en sıcak selamını yolluyoruz. Dedi ve sözünü şu cümlelerle bitirdi. «Sana söz veriyoruz, HO AMCA ortak düşmanımıza karşı en ön safta, gözümüzü kırp madan yürüyeceğiz. Türkiye ve Vietnam halklarının militan kardeşliğini kuracağız. HO CHİ MİNH'in yıllarca usanmadan, yılmadan tekrarladığı bir sözü haykırıyoruz:

YAŞASIN BİRLEŞMİŞ BAĞIMSIZ VİETNAM!

YAŞASIN BAĞIMSIZ TÜRKİYE!

YAŞASIN TÜRKİYE VE VİETNAM HALKLARININ KARDEŞLİĞİ!

İkinci konuşmayı işbirlikçi Demirel Hükümetinin polisinin dört bir yanda aradığı devrimci gençliğin lideri Deniz Gezmiş yaptı. «Amerikan emperyalizmine karşı yedi iklim, dört cephede mücadele ettiğimiz, Bolivya'da, Venezüella'da Hangora'da Vietnam'da kahramanca ölmesini bildiğimiz bugünlerde HO CHİ MİNH arkadaşı kaybettik» «Onun Amerikan emperyalizmine karşı verdiği kavgada, kararlı azimli tutumu zor günlerimizde yol gösterecek ve Vietnam halkının Millî Demokratik Devrim mücadelesinde inançlı adımları oportünizme karşı mücadelemizde bizlere örnek olacaktır.» dedi ve sözlerini devrimci ozan Özkan Mert'in bir şiirinden okuduğu dizelerle bitirdi.

«Merhaba Ernesto gibi ölenlere
Merhaba Camillo gibi dövüşenlere
Merhaba Ho Chi Minh'lere
Yuh olsun emperyalizme»

Üçüncü konuşmayı Ankara Hukuk Fakültesi Kamu Hukuku Asistanı Doğu Perinçek yaptı. Özetle şunları söyledi: «Büyük devrimciler ölümleriyle dahi, devrim düşmanlarına karşı mücadeleyi sürdürüyorlar. Ölüm bir tabiat kanunu ama büyük devrimciler öldükten sonra da savaşıyor. Anıları devrimci safhalarda bütün devrimcilerin düşüncesine keskinlik, yüreklerine kuvvet veriyor. Türkiye'de Ho Chi Minh'i anıyoruz. Bu anma herhangi bir tören değildir. Ho Chi Minh'in anılması Millî Kurtuluş Mücadelemizin bir parçasıdır. Ho Minh'i devrimciler gibi anmak, onun düşüncelerini, devrimci mücadelesini bütün dünya proleteryasının hareketine kazandırdığı bilgi ve tecrübeyi öğrenmektir. Ho'nun devrimci anısı bize en güç, en çetin koşullar altında dahi, ilkelerden şaşmamayı öğreten, yolumuzu aydınlatan bir rehberdir. Onun anısı, ve devrimci düşünceleri, tek mücadele yolu olarak, halkı Millî Demokratik Devrim saflarında örgütleme mücadelesine karşı çıkanlar için öldürücü bir ateşdir. Ho'nun anısı ve devrimci düşünceleri emperyalizme boyun eğen, ve devrimci mücadeleyi eylemsizleştirmeye yol açan pasifizme karşı devrimcilerin bayrağıdır. HO'nun anısı ve devrimci mücadeleye kazandırdığı tecrübeler, Halk Savaşı ilkesi lehine kökü aşırı bireycilikte olan anarşizme ve terörcülüğe karşı savaşacaktır. İlk önce kendi kişiliğimizde devrim yaparak bu savaşa omuz verelim arkadaşlar. HO'nun anısı devrimci teoriyi küçükseyen, deneyci tutumlara karşı el yordamıyla devrimci mücadele vermek sevdasına kapılanlara karşı proleter sosyalizminin güneşidir. Ho'nun anısı, bize Millî Demokratik Devrim zaferinin ve onu izliyecek olan sosyalizmin bir gün mutlaka gerçek olacağı inancını duramadan aşılayan irade ve azmimizin çelikleştiren bu rehberdir.»

HO CHİ MİNH öldü

Emperyalizme karşı savaşın en ön saflarında döğüşen yiğit Vietnam halkı ve Vietnam Demokratik Cumhuriyeti

Sen çok yaşa!

HO CHİ MİNH öldü

Dünyada emperyalizme karşı ilk Millî Kurtuluş Savaşını vermiş kahraman Türkiye halkı!

Sen çok yaşa

HO CHİ MİNH öldü

Sen çok yaşa

Sen çok yaşa bütün dünya ülkeleri proleteryasının devrimci mücadelesi.

Dördüncü konuşmayı yapan devrimci köylü lideri Köse Polat, «Vietnam halkının mücadelesi, bizim de mücadelemizdir. Devrimci düşünce ve mücadele bu gün Türkiye'nin bütün köylerinde bir çığ gibi büyümekte, köylüler Millî Demokratik Devrim saflarına katılmaktadır.» dedi. «Kahrolsun Amerikan emperyalizmi, Yaşasın Vietnam, Türkiye ve bütün Dünya halklarının devrimci mücadelesi.» diyerek sözlerini bitirdi. Salonda bulunan yüzlerce devrimci «Bağımsız Türkiye», «İki üç Vietnam daha, HO HO HO CHİ MİNH» «Kahrolsun Amerika »sloganlarıyla yeri göğü inletiyordu. Beşinci konuşmayı Ankara Üniversitesi öğrenci birliği Genel Sekreteri Oral Çalışlar yaptı ve özetle şunları söyledi. «HO CHİ MİNH Millî Kurtuluş Savaşlarının sembolü idi. HO CHİ MİNH sosyalistti ve sosyalizmin pratiğini halk savaşına katan ve onun zaferini gösteren örnek bir devrimci, Dünya Kurtuluş Savaşlarının faziletinin sembolü idi. Amacımız Dünya ezilen halklarının kurtuluşudur. Amacımız bütün millicilere Ho'nun yaptığı gibi ortak bir millî cephede toplanmaktır. Sana söz veriyoruz HO! senin çizdiğin yolda işçi sınıfının öncülüğünde halk savaşını yürüteceğiz. Emperyalizmi yer yüzünden kovacağız. Yaşasın birleşmiş Demokratik Vietnam Cumhuriyetinin HO CHİ MİNH'de parlayan ideali.» Ve sözlerini Özkan Mert'in şiirinin bir dizisi ile bitirdi.

«Elbet bir gün

umutlar silaha dökülecek»

Altıncı konuşmayı yapan Türkkaya Ataöv emperyalizmin bugün artık iyice çökmekte olduğunu delilleriyle uzun uzun anlattı. Amerikayı kaybettikçe oynayan, oynadıkça da ba tan bir kumarbaza benzetti. Uzak Doğu'da Amerikan emperyalizminin yenilgisinin neden kaçınılmaz olduğunu, bilimsel delilleriyle anlattı Ve sonunda foruma şu teklifte bulundu. Türk ve Vietnam halkları arasında bir dayanışma örgütü kurulsun. Teklif oya konuldu. Salonda bulunan bütün dverimcilerin havaya kaldırdıkları yumruklarla kabul edildi.

Yedinci konuşmayı yapan FKF Genel Sekreteri Ruhi Koç, HO CHİ MİNH'i saygıyla andığını söyledikten sonra, şöyle devam etti. «Biz devrimci Türk gençliği olarak Vietnam halkının saldırgan Amerikan emperyalizmine karşı verdiği kavgayı kendi kavgamız olarak kabul ediyoruz. Ve devrimci Türkiye gençlerinin en sıcak selamlarını gönderiyoruz.» Son konuşmayı yapan İlhan Selçuk, esprili konuşmasında, doğadan örnekler alarak, diyalektiği ve devrimci stratejiyi anlattı. Ve özetle şunları söyledi: «Türkiye'nin bir HO amcası vardır. ama onun yanında bir Sam Amcası vardır. İkinci dünya savaşında bir Çörçil Amcası da vardı. Sevimli buldoğ köpeğine benzeyen suratıyla resmi gazetelerde çıktıkça aydıncıklarımız heyecandan bir tuhaf olurlardı.» Daha sonra HO'nun verdiği devrimci mücadeleyi anlatan İlhan Selçuk, «Vietnam Ulusal kurtuluş savaşında taktikler üzerinde durmuş 1951 de kurduğu «Vietnam emekçi partinin» programını anlatmıştır. Bu programla, Türkiye'deki Millî Demokratik Devrim programı arasındaki parelelliği kuran Selçuk, Türk toplumundaki sınıf ve tabakaların devrim süreci içinde yerlerini anlatmış bütün millici güçlerin birleşip emperyalizme karşı kesin ve öldürücü darbeyi vurmaları gerektiğini söylemiştir.

Forumun bitiminde salonda bulunan yüzlerce devrimci, HO CHİ MİNH ve kahraman Vietnam halkı için coşkunca tezahüratta bulunmuş «Bağımsız Türkiye Kahrolsun Amerika HO HO CHİ MİNH bir iki üç yeni Vietnam» sloganlarıyla salonu inletmiştir.

Aren oportünizminin şekillenmesi (2)

Sina Çıladır

Ereğli'de devrimci hareket

Elimizdeki belgelerin bu gazeteden sonra en eski tarihi taşıyanı, Karadeniz Ereğli'sinde yayınlanan «ÇIKIŞ» adındaki derginin ilk sayısı. (Şubat 1969). Derginin çıkış amacını ortaya koyan ana yazısında, Dünyanın ve Türkiye'nin şartları tahlil ediliyor ve Türkiye'deki hâkim çelişkinin; emperyalizm — işbirlikçileri — feodal mütegallibe üçlüsü ile başta işçi sınıfı olmak üzere bütün millî sınıf ve tabakalar arasındaki çelişki olduğu, bu çelişkinin Millî Demokratik Devrim mücadelesinin zafere ulaşmasıyla çözümlenebileceği belirtiliyor; Millî Demokrasi kurulduktan sonradır ki sosyalizme geçişin objektif ve sübjektif şartlarının hazırlanabileceği anlatılıyor ve TİP yöneticileri şöyle eleştiriliyor:

«... Türkiye İşçi Partisi yöneticileri, birer devrimci olarak düzenin niteliğini değiştirmeye yönelecekleri yerde, düzenin şartlanmalarına uyarak kendi örgütlerini nitelik değiştirmeye, yozlaşmaya zorlamış Türkiye İşçi Partisini «tutucular koalisyonu» nun bir üyesi haline getirmeye çalışmışlardır. Aşama dönemi ne göre hazırlanmış «Millî Demokratik Devrim» i öngören proğram askıya alınmış, parlamentarizm içinde yöneticiler fırsatçı ve bölücü olmuşlardır.» (say. 3-4).

ÇIKIŞ dergisinin doğru ideolojik ve politik çizgi üzerinde görünmesi, bizce bir raslantı değildir. Bir defa dergi, Demir-Çelik fabrikalarının varlığı nedeniyle ABD emperyalizminin somut görünüm kazandığı bir bölgede yayınlanmaktadır. İkincisi; 3. olağan ve 2. olağanüstü kongrelere kadar, dipten zirveye yönetici kademelerde üslenmiş küçük burjuva sosyalizanları, proleter sosyalistlerine söz ve eylem özgürlüğü tanımazken, kongreler sırasında — geçici de olsa — bir tartışma ve hareket serbestisi gelmiştir. Üçüncü etken ise, Millî Demokratik Devrim şiarını savunan TÜRK SOLU'ndan sonra sosyalist militanların devrimci teoriyle cihazlanmasına büyük ölçüde katkıda bulunan AYDINLIK dergisinin Kasım 1968 de yayın alanına sokulmasıdır.

ÇIKIŞ dergisinin, TİP Ereğli örgütünün bir kısım üyesi tarafından yayın alanına sokulması ve bu üyelerin o sırada Zonguldak TİP teşkilât toplantılarında millî demokratik devrim tezinin savunulmasını önermeleri ve önerilerini sağlam teorik-ideolojik temeller üzerine oturtmaları İl yöneticileri tarafından önce kuşkuyla karşılanmış, ancak yöneticiler, sapmalarını külliyecek lâf ebeliğinden bile yoksun olduklarından, zorunlu olarak bu şiarı kabul etmişlerdir. Nitekim, ÇIKIŞ dergisinin ilk sayısı teşkilâtça dağıtılmıştır.

Ayrıca bu dönem içinde, parti içi eğitim konusu ele alınmış; ÇIKIŞ dergisi kurucularından üçünün yer aldığı bir eğitim bürosu kurulmuş; sosyalizmin temel kitaplarından özetler çıkarılmış; bir eğitim programı hazırlanmıştır.

Ereğli'li proleter sosyalistlerin, sosyalizmin bilimi ışığında getirdikleri alternatifler ve bunun pratikte kısa süre içinde başarılar kazanması, İl yöneticileri arasında bir kıpırdanma yaratmıştır. Nitekim 8 Mart 1969 tarihini taşıyan «Sömürücüye Yumruk» gazetesinin bütün sayfalarının «Kanlı Pazar» olaylarına ayrıldığını görüyoruz. Gazetenin bu sayısının, emperyalizm özel sayısı niteliğinde hazırlanmasına bir başka etken de, millici güçlerin ABD emperyalizmine karşı şahlandığı ama işbirlikçi uşakları tarafından kahbece arkadan vurulduğu yürüyüşe, ÇIKIŞ kurucuları ile İl yönetim kurulundan iki üyenin katılışıdır.

Gazetenin 1. sayfasındaki yazıların başlıkları söyle:

«— Emperyalizme ve Sömürüye Karşı İşçi Yürüyüşü —»

«— Emperyalizm Nedir? —»

Ve sayfanın yarısını kaplayan büyük bir klişe: Yüyürüşten bir görünüş.

2. ve 3. sayfalarını boydan boya bir gencin bıçaklanışını gösteren ünlü resim kaplıyor. Resmin yanında, «İstanbul'da yürüyüş yapan işçilerin Türk Halkına çağrısı» başlığı altında bir bildiri yer alıyor. İstanbul'lu işçiler adına halka yürüyüş çağrısı çıkaran komitenin Başkanı, Zonguldak İl yönetim kurulu üyesi Yavuz Ünal'dır. 6. Filo Boğaz'a dayanınca, Aren oportünizminden, hareket içinde kendisini — biran da olsa — sıyıran Ünal, şöyle diyor bildiride:

«... Amerika nerede diyorlar? Her yerde: Çalıştığımız fabrikalarda, çıkarttığımız petrolde, madende, sarı sendikalarda, bombalanan Singer fabrikasında, kurşunladığımız ve binlercemizin işinden atıldığı Keban'da, Amerikan üslerinin kurulduğu 35 milyon metrekarelik Anadolu toprağımızda... Bu Amerikan gâvurları içimizden çekip gitmeden biz milletçe adam olamayız. Dünyanın bütün ezilen halkların tüm acıları bu zorbaların yüzündendir...»

Bu arada, Bay Arca, özellikle 2. olağanüstü kongrede, isminden ve bir kısım üyesinden yararlandığı Zonguldak teşkilâtının, yavaş yavaş sosyalizmin bilimini eylem klavuzu kabül etmelerinin telâşı içindedir. O sıralarda, «Sömürücüye Yumruk»un «Kanlı Pazar» sayısından sonra, ÇIKIŞ dergisinin 2. sayısı da baskıya verilmiştir.

Bay Aren, ÇIKIŞ'ın 2.sayısı dağıtılmadan, teşkilât içindeki maşaları aracılığı ile önce teorik eğitimi engelleme çabasına girişmiş; Aren maşaları, hazırlanan eğitim programı ile kitap özetlerinin Aren'in onayından geçtikten sonra uygulama safhasına sokulmasını önermişler; bir nüshası daha evvel ÇIKIŞ'ın 2. sayısında yayınlanması için derginin kurucularına teslim edilen eğitim programı ve kitap özetleri, ÇIKIŞ kurucularından geri istenmiştir.

ÇIKIŞ kurucuları ise, Bay Aren'in bir oportünist olduğunu, eğer düzeltilecek yazıları varsa Bay Aren'in, kendilerine gönderilmesini bildirerek, kitap özetlerini derginin 2. sayısında «Eğitim İlâvesi» olarak yayınlamışlar ve yine dergide Aren oportünizmini şöyle eleştirmişlerdir:

«...... Gerek 3. olağan kongrede ve gerekse sonraki olağanüstü kongrede kendilerine 'muhalefet' adını veren Sadun Aren ve arkadaşlarının, bu arada, tutarlı bir ideolojik muhalefet yapan gerçek sosyalistlere cephe almaları, Aren ve arkadaşlarının aslında Aybar ve kliği parelelinde olduklarını ve **muhalefet için muhalefet** yaptıklarını ortaya çıkarmıştır. Kaldı ki özellikle Sadun Aren'in, 1965'ten son kongreler öncesine ka dar çeşitli dergilerde (örneğin **Dönüşüm'de**) sosyalizmin bilimi ve Türkiye'nin sosyo - ekonomik yapısıyla çelişen yazıları görülmüştür...» (Mart 1969, Sayı: 2).

Oportünist ithâli

Bay Aren, özellikle ÇIKIŞ'ın 2. sayısı yayınlandıktan sonra teşkilâtın elinden çıkmak üzere olduğunu hissetmiş, İstanbul'da ikâmet eden mimar (şimdiki İl Başkanı) Ahmet Hamdi Dinler'i, ÇIKIŞ'ı kapattırmakla görevlendirmiştir. Bay Dinler, daha evvel «strateji tartışması» için yapılması karar altına alınan teşkilât toplantısına, Ankara ve İstanbul'dan iki gurubu yanına alarak gelmiştir. Ankara ve İstanbul'dan Aren oportünizmine takviye olarak alınan guruplardaki unsurların meslekleri şöyledir: 2 mimar - mühendis, 1 eczacı, 2 memur, 1 komisyoncu vb.

Toplantıda; İl Yönetim Kurulu, «dışarıdan gelen parti üyelerinin de kararlarda oy kullanması»nı kabül etmiş; gündemdeki maddelere geçilmiştir.

Yerli ve ithâl malı oportünistler, bilgiç tavırlarla derhal Millî Demokratik Devrim şiarına karşı çıkmışlardır (!) Örneğin biri şöyle demiştir:

«Türkiye'de millî burjuvazi yoktur; burjuvazinin tümü işbirlikçidir. Bu nedenle emperyalizme karşı mücadele aynı zamanda kapitalizme karşı mücadeledir. (Bu arada ithal malı oportünistlerden birisi, 'Emperyalizm de sermaye değil mi?!' diyerek arkadaşını onaylamıştır). Ayrıca bürokrat **sınıf** da karşı - devrimci olup, emperyalizmin hizmetkârıdır. Bu nedenle önümüzdeki devrimci adım, sosyalist adımdır. Bu mücadelede aydınlara da pek güvenilemez. İşçi - köylü var hepsi o kadar; biz işçi ve köylülerle birlikte sosyalist devrim yapacağız. (Üç konuşmacının toplam 15 - 20 dakika süren konuşmaları kelimesi kelimesine böyle olmamakla beraber, muhteva budur. Esasen konuşmalar ses bandına alınmıştır.) (3)

Bir başkası:

«Onlar (proleter sosyalistlerini kastediyor) asker - sivil aydın zümre öncülüğünde devrim yapmak istiyorlar. Biz (oportünistler) işçi sınıfının öncülüğünde tüm emekçi halkla birlikte sosyalist devrim yapacağız... Türkiye demokratik devrim aşamasını geniş ölçüde tamamlamıştır. Bu nedenle önümüzdeki adım millî demokratik devrim olamaz.. Mao-Tse Tung, geniş cephe şiarını emperyalizme karşı sıcak savaş içinde atmıştır. Esasen Çin yarı - sömürge bir ülkeydi o sıralar. Türkiye sömürge midir?

V.b...

Bunlara karşı proleter sosyalistler, ideolojik birlik ve örgütden ve anladıklarını, Türkiye toplumunun tahlilini ve buna bağlı olarak sosyalizmin biliminin emrettiği tek doğru stratejiyi anlatmışlardır. Oportünist tahlilleri ve tezleri çürütmüşler, tahrifleri bir bir açıklamışlardır.

Kalın çizgilerle yaptığımız birleştiriler karşısında tam bir bozguna uğrayan yerli ve ithal malı oportünistler, «Sizin söyledikleriniz doğru ama, bu, millî demokratik devrim tezi değil» diyerek, acele oylamaya geçmişler; ithal malı oportünistlerin parmak çoğunluğu ile Zonguldak İl Teşkilâtı şu stratejiyi kabul etmiştir: «Zonguldak İl Teşkilâtı, sosyalist devrim için, anti - emperyalist, anti - feodal, anti - kapıtalist mücadeleyi birlikte yürütecektir.»

Görüldüğü gibi millî demokratik devrim stratejisine karşı savunulan strateji (!) yalnız Aren oportünizmini değil, aynı zamanda Aybar oportünizmi ile Küçükömer popülizmini de içermektedir.

Bu toplantıda, Aren'ciler, önce Türkiye'de feodalizmin olmadığını ileri sürmüşler, ancak bunu basit meta üretiminin varlığı ile kanıtlamağa kalkıştıklarından gereken cevabı almışlar, feodalitenin varlığını kabul edebileceklerini söylemişlerdir.

Daha sonra, bütün kavramların birbirine karıştırıldığı toplantının 2. gündem maddesine geçilmiştir.

Gündemin ikinci maddesi, ÇIKIŞ dergisinin teşkilâtça desteklenip desteklenmiyeceğini içermektedir.

Bir gün önce, ÇIKIŞ kurucularına, dergiyi mutlaka kapatacaklarını söyleyen Aren zâdeler, toplantıda —hiç değilse— görüntüde «tutarlı» gerekçeler göstermeyi bile gereksiz bulmuşlardır. «Dergi kapanacaktır!»

ÇIKIŞ kurucuları ise, derginin doğru ideolojik - politik çizgi izlediğini, derginin yayınlanış amacının bu doğru ideolojik politik çizgiye tüm parti üyelerinin de girmesi için katkıda bulunmak olduğunu, esasen derginin iki sayısındaki toplam sayfa adedinin 3/4'nün temel teorik eğitime ayrıldığını ve bunda devam edileceğini, parti üyelerinin devrimci teoriyle cihazlanmaları ölçüsünde kendilerini her türlü sapmadan koruyabileceklerini vb. söylemişlerdir. Karşıt görüşler şunlardır:

— Millî demokratik devrim şiarı eğitim değildir.

— Zonguldak'ta millî demokratik devrimin işi ne? Millî demokratik devrim İstanbul'dadır.

— Zonguldaklı emekçilere sosyalist bilinç vermek varken, Türkiye'deki parti üyelerinin eğitimine katkı da ne demek?

Bununla da yetinilmemiş, İl Başkanı Ahmet Hamdi Dinler, tartışmanın gereksiz olduğunu, derginin mutlaka kapatılmasını gerektiğini söyliyerek, kurucuları adına dergi nin sahip ve yazıişleri müdürlüğünü yapmakta olan Çetin Gözaçtı'yı, derginin yazıişleri müdürlüğünden istifaya çağırmıştır. Ve eklemiştir: «Parti disiplini bunu gerektirir.»

Düşünün! Bir oportünist kliğin yönetimini elinde bulundurduğu, bir başka oportünist kliğin ona şike muhaliflik yaptığı ve her türlü ajanın, jurnalcinin cirit attığı bir partide, sosyalist anlamda «disiplin» olabilirmiş gibi derginin yazıişleri müdürü istifaye dâvet ediliyor; hem de «parti disiplini» hatırlatılarak!

Derginin kurucularından olmayan ve şartlar onu gerektirdiği için kendisine bir devrimci derginin sahip ve yazıişleri müdür lüğü onuru verilen Çetin Gözaçtı, parti disiplinine uyarak (!) istifa etmiştir. Ve parmaklar inip kalkmış, dergi oportünistler tarafından «mahkûm» edilmiştir. ÇIKIŞ'ın en büyük başarısı budur bizce.

Bu toplantıda, parmak çoğunluğu ile oportünizmin her türlüsünden meydana gelen bir «strateji aşüresi» kabül edilmiş olmakla beraber, tartışmaları dikkatle izleyen bir kısım üye, oportünist yöneticilerin aczini görmüştür. Nitekim, o toplantıya kadar, Aybar ve Aren kliklerinin nesnel olarak emperyalizme hizmet ettiklerini söyleyen, ama henüz teorik yetersizlik nedeniyle doğru ideolojik - politik çizgi üzerine giremeyen Karabük ilçe yöneticileri, toplantıdan il yöneticilerine karşı bir güvensizlik duygusu içinde ayrılmışlardır. Bu arkadaşlar, özellikle Halis Özkan omuzdaşımız, git gide, devrimci teorik verilerle donanacak ve hareket için de doğru yola kanalize olacaklardır.

Oportünizmin temel özelliği teorik tartışmalardan kaçmaktır. Zonguldak il yöneticileri tartışmadan kaçmışlardır. Oportünizmin bir başka özelliği kulis yapmak, doğru düşünceleri obstrüksiyonlarla bastırmağa çalışmak ve kelle sayısıyla üst gelmeğe kalkışmaktır. Bütün bunlar yapılmıştır- Bay Aybar ve kliğinin şu sıralar İstanbul ilçelerinde uyguladığı yöntemden ne farkı vardı. Aren zâdelerin uyguladığı yöntemin?

Özellikle bu toplantıdan sonra Zonguldak TİP teşkilâtı içinde devrimci hareket hızla gelişmiştir.

Zonguldak'ta çalışmayı (!) nedense kendi bölgelerinde çalışmaya yeğliyen ithal malı oportünistler, sürekli İstanbul'da ikâmet eden İl Başkanı ile birlikte ve maddî olanaklarını harekete geçirerek, parti içindeki devrimci atılımları önlemeğe kalkışmışlardır.

Bu arada, teşkilât içinde gelişmekte olan devrimci düşüncenin, parti içi «demokrasiye» uygun şekilde (!) bastırıldığını haber alan Bay Aren, yanında Bayan Fatma Hikmet İşmen olduğu halde Ereğli'ye gelmiştir.

Bay Aren ve Bayan F. Hikmet İşmen,

(Devamı son sayfada)

YENİ KİTAPLAR

Birinci Enternasyonal

BİRİNCİ ENTERNASYONAL 28 Eylül 1964 de, Londra'da, St-Martin Hall lokalinde kurulmuştu. Bu Dernek 1873'e kadar sürdü ve beş kongre topladı.

BİRİNCİ ENTERNASYONAL, kamuyu önemli şekilde etkilemiş ve işçi dünyasında silinmez izler bırakmıştır. Kapitalist âlem, bu uluslararası Dernek'ten aşırı derecede ürküyor; her olayda, her yerde onun parmağı aranıyordu. Hakkın da efsaneler yaratılmıştı. Milyonlarca ta raftarı olduğu söyleniyor; elinin altında savaş için kullanılacak tükenmez servet hazineleri bulunduğu rivayetleri dolaşıyordu. Oysa Enternasyonel çok fakirdi; Engels'in 1892'de bir dostuna dediği gibi «borçlarından başka birşeyciği yoktu.»

Gerçekten, bu Derneğin etkisi derindi, ve büyük moral gücü vardı. Bunun asıl sebebini şu olayda aramak gerek: Proletaryanın seçkin kısmı, bu ENTERNASYONAL'le kapitalizmin karşısına, örgütlü ve şuurlu bir kuvvet olarak, ilk de fa dikiliyordu. Kapital, ilk olarak, «mezar kazıcısı» ile karşı karşıya geliyordu.

* * *

ENTERNASYONAL'in, Osmanlı İmparatorluğu sınırları içinde de geniş yan kıları olmuş, lehinde aleyhinde pek çok şeyler yazılmıştır. 1871 Paris Komünü münasebetiyle, Batıda olduğu gibi bizde de, ENTERNASYONAL'e karşı saldırılan görülmektedir.

Sadrâzam Âli Paşa, Emirname'sinde, şöyle diyor:

«İşçinin kapitalistle zenginlik ve nimetlerden faydalanma hususunda eşitliğini sağlamak amacile ortadaki malları bölüşmek ve Hükümeti onlarla ortaklaşa yönetmek gibi zararlı fikirler 1860 ve 61 yıllarında meydana çıkmış; dokuz on yıl içinde habis ruhlar gibi Avrupa'nın her tarafına yayılmış ve bu fikirleri besliyen ENTERNASYONAL adile büyük bir CEMİYET kurulmuştur. ENTERNASYONAL'in Londra'da merkezi New-York'ta ve İsviçre'de kollar var...»

Âli Paşa, ENTERNASYONAL'e böyle ce saldırırken, karşısındaki siyasî muarız larını buluyordu. Namık Kemal'in İbret gazetesindeki arkadaşlarından -ve o dev rin hürryiet savaşçılarından- Mustafa Nuri Bey ENTERNASYONAL'i tanıtmaya çalışıyordu.

Yine o tarihte (Dağarcık, cüz 7,12 - 1871), Ahmet Mithat Efendi, ENTERNASYONAL CEMİYETİ'ni savunanların safında yer almıştı.

1871 de KOMÜN «suçunu» BİRİNCİ ENTERNASYONAL'e yüklyien yayınlarda görülmüştür. Devletin resmî gazetesi olan Takvîm-i Vakayi, 1872 martında kabul edilen Dufaure Yasasını -14 Mart 1872 Kanununu - yedi madde halinde aktarmıştı.

* * *

Gerek İkinci Meşrutiyetten sonra ge rekse Birinci ve İkinci Cumhuriyet devrnide yayınlanan gazete ve dergilerde sosyalizmden bahseden broşür ve kitaplarda BİRİNCİ ENTERNASYONAL hakkında çeşitli bilgi verilmiştir. Bununla beraber, müstakil olarak sırf bu konuyu işliyen bir kitap yoktu. Son günlerde yayınlanan ve Jacquel Duclos'dan çevrilen BIRİNCI ENTERNASYONAL adlı eser (*) bu önemli boşluğu şimdilik doldurmaya yarıyacaktır. Şimdilik diyoruz, çünkü konu cidden muazzamdır ve bu alandaki litera türden aktarılan her kitap birbirini tamamlıyarak sosyalist kitaplığımızı zenginleştirecektir.

Eserin Fransızca aslındaki resimlerin çeviride niçin ihmal edildiğini anlıyamadık. Aceleye gelmş olsa gerek. Umarız ki, kitabın ikinci baskısında bu eksiklik mutlaka telâfi edilecektir.

(*) BİRİNCİ ENTERNASYONAL - JACQUES DUCLOS: ÖNCÜ KİTABEVİ Yayınları, çeviren Ö. UFUK 352 sayfa 15 Lira.

Aren Oportünizminin şekillenmesi (2)

(Baştarafı 15. nci Sayfada)

Ereğlili proleter sosyalistleri karşısında inanılmaz bir bozguna uğrayarak apar topar kaçmışlardır. (Ayrıntılı bilgi için bakınız: Aren Oportünizminin Niteliği, TÜRK SOLU, Sayı 88).

İl yöneticilerinin ve onların lideri Bay Aren'in teorik tartışmalardan durmadan kaçmaları, teşkilâtın yayın organı «Sömürücüye Yumruk»un perişan ideolojik muhtevası, eylemlerdeki başarısızlık, özellikle ilçe yöneticileri ile faal üyelerin kafasında devrimci birikimi hızlandırmıştır.

Nitekim, 9 Haziran tarihinde yapılan il teşkilâtı toplantısında, Karabük İlçe Başkanı Halis Özkan, İl yöneticilerinin objektif olarak emperyalizme hizmet ettiklerini ve bundan böyle İl Yönetim Kurulu kararlarını kesinkes dinlemiyeceğini toplantıya söylemiştir.

Karabük Yönetim Kurulu, 11 Haziran'da bir toplantı yaparak, şu kararı almıştır:

«... Tip yönetici kadrosunun uygulama ya çalıştığı sosyalist devrim stratejisi önümüzdeki devrimci adım değildir. Son kongreden bu yana bugünkü yönetici kadroya sözde muhalefet eden Sadun Aren gurubu, aslında oportünist yönetici kadroya, doğru alternatifin çıkmasını önlemek, dolayısiyle bugünkü yanlış stratejinin sürdürülmesini temin etmektir. Onlar bu tutumlarıyla **emperyalizme ve işbirlikçilerine hizmet ediyorlar.** Bize düşen görev bunların yanında olmak değildir. Görevimiz sahte sosyalistlerin ve oportünstlerin maskelerini düşürmektir... **Yaşasın tam bağımsız gerçekten demokratik Türkiye!»** («Devrimci Teori olmadan Devrimci Hareket olmaz» T.S. say., 87).

Tahmin edileceği gibi, Karabük ilçesi, oportünist il yöneticileri tarafından derhal feshedilmiştir.

«Sömürücüye Yumruk» gazetesinin elimizdeki son sayısı 1 Temmuz 1969 tarihini taşıyor. Gazetenin bir sayısında maden işçileri «Emeklilik Kanununun çıkarılması için» direnişe çağrılıyor. Direnişin kanunî yollardan nasıl yapılacağı belirtiliyor. İç sayfalarda, yine maden işçisi, istihkaklarından kesilen 50 kuruşluk «spor parası»nı kestirmemesi için boykota dâvet ediliyor. Ve bütün bunların sosyalizm için yapılması öneriliyor.

Düşününüz! 50 kuruşluk «spor parası»nı kestirmemek için verilecek bir anti - kapitalist mücadele!

Nedir anti - kapitalist mücadele? Proletaryanın kollektif mülkiyetini gerçekleştirmek için verilen mücadeledir. Hedef, burjuvazinin özel mülkiyetini kaldırmaktır. Şiar, proletarya iktidarıdır.

Emeklilik Kanunu vb. için direnmek, demokratik mücadeledir. Oportünizm, bütün marksist kavramları olduğu gibi, anti - kapitalist kavramı da yozlaştırmış, işçinin ister işbirlikçi, ister millî sermayeye karşı verdiği ekonomik - demokratik mücadelesine, «sosyalist mücadele» adını takmıştır.

Teşkilat üyelerinin sınıf bileşimi

Zonguldak TİP teşkilâtı içindeki - yukarıdan beri anlatmağa çalıştığımız - gelişmelere daha bir aydınlık kazandırmak için, teşkilâtın sınıf bileşimi üzerinde durmak gerekiyor.

Zonguldak TİP teşkilâtının üye sayısı, ilçeler dahil, 187! Üyelerin kökenlerine göre dağılımı şöyle:

Proleter ve yarı proleterler: 80 üye. (Bu rakam içine giren 15 zenaatkâr'ın bir kısmının esnaf - zenaatkâr yani küçük - burjuva unsurlar olma ihtimali vardır, üye fişlerinde kesinlikle belli olmadığı için bu kategoriye soktuk).

Küçük - burjuvazi: 107 üye. (46 köylü, 15 esnaf, 32 küçük bürokrat, 9 aydın bürokrat, 5 ev kadını. —Zonguldak köylerinde basit meta üretimi vardır. Dolayısiyle köylü unsurların arasında tarım işçisi bulunabileceği ihtimâli çok zayıftır—)

1965 sayımına göre nüfusu 650.146 olan ve bunun 487.222'si köylü, ortalama 150'000'i işçi unsurlar tarafından oluşturulan Zonguldak'ta, TİP'in 187 üyeye sahip olması ilgi ;ekicidir. Parti teşkilâtının işçi unsurlardan kendisini ne derece tecrit ettiğini göstermektedir.

187 üyenin 107'sini küçük - burjuva unsurlar oluşturmaktadır. TİP Zonguldak teşkilâtının üye yapısı, partinin genel olarak üye yapısı ile Türkiye'nin sınıf yapısını ve «sınıfların bilinç ve siyasete katılma seviyelerini geniş ölçüde yansıtmaktadır.»

Küçük burjuva unsurların teşkilât için de ağırlık teşkil etmesini, «bilinç seviyesi, sınıf olarak tecrübe ve olgunluğu, siyasete katılmadaki aktifliği yanında, küçük - burjuvazinin diğer emekçi sınıflarla ittifak kurma zorunda oluşuyla da açıklayabiliriz. Büyük çoğunluğu çalışan insanlar, emekçiler olan küçük - burjuvazi, Türkiye gibi yarı bağımlı, yarı - feodal bir ülkede, kurtuluşunu köy ve şehir proletaryasıyla ittifakta aramakta, işçi sınıfı ideolojisinden esinlendiği sloganlar ve kendine has popülizmle, 'emekçi sınıflar' edebiyatıyla bu ittifakı kendi yönetiminde gerçekleştirmek istemektedir. Bu ittifak elbette gerçekleşecektir, ve millî kurtuluş zaferine ulaşılacaktır. Ancak bir parti içinde olmayacaktır bu ittifak. İşçi sınıfının ideolojik yönden ve üyelerinin yapısı itibariyle saf bir partisi olmalıdır ve olacaktır». (4)

Küçük Burjuvazi teşkilât yönetici kademesinde de ağırlıkta. Ortalama 3/4'ü yönetici olan faal üyelerin sınıf bileşmileri şöyle: 11 üye, işçi; 21 üye, küçük - burjuva.

Teşkilâtın ve yöneticilerin sınıf bileşimi ile bölgenin sınıf bileşimi genel plânda doğru orantılıdır. (Toplam 650.146 olan nüfusun 487.222'si köylü).

Teşkilâtı ele geçiren küçük - burjuva sosyalizanlarının ve geniş olarak TİP yöneticilerinin işçi hareketlerinin karşısında vaziyet almaları, parti içi temel teorik eğitime önem vermemeleri, proletarya saflarından devrimci yetişmesine engel olmak, böylece parti yönetimini kendi hegemonyalarında kalmasını sağlamak içindir. Yazımızın başlarında, Zonguldak TİP yöneticilerinin işçi eylemleri karşısındaki vaziyet alışına örnek olarak verdiğimiz «İlâhlar Kurban mı Arıyor» başlıklı yazı bu yargımızın kanıtıdır.

Yazımızda söylemek istediklerimizi özetlemek gerekirse:

☐ Zonguldak TİP teşkilâtı kuruluşundan son olağanüstü kongre öncesine kadar Aybar oportünizminin hegemonyası altında bulunmuştur.

☐ Son olağanüstü kongre öncesi Aren'le yüzyüze ilişki kuran İl yöneticileri oportünizmden oportünizme bir evrimin (!) köprüsü olmuşlardır. Aren ile yüzyüze ilişki kuran yönetici unsurlar fanatik küçük - burjuva solcularıdır. Belgelerle de ortaya koyduğumuz gibi bunlar aynı zamanda devrimci teoriden, doğal olarak, bi-haberdirler de.

☐ Teşkilâtın faal üyelerinin 3/4 ünü devrimci teorik veriler ile pratikten yoksun küçük - burjuva unsurlar oluşturmaktadır.

☐ Buna uygun olarak teşkilâta egemen teori (!) Aybar ve Aren oportünizmleri ile Küçükömer popülizminin bir karışımıdır. Aybar oportünizmi ile Aren oportünizmi ideolojik muhteva bakımından bir ayrım göstermedikleri için, teşkilât temelde, «Aybar'a muhalif» Aybar stratejisi izlemektedir!

☐ Teşkilât içinde ilk devrimci ses, ABD emperyalizminin somut görünüm kazandığı Ereğli'den yükselmiştir. Devrimci mücadele giderek Karabük'e atlamıştır.

☐ Oportünist il yöneticileri teşkilât içindeki proleter devrimcilerini tecrit veya kulis faaliyetleriyle susturma yolunu tutmuşlardır. İl yöneticilerinin teorik mücadeleden kaçmaları, üyeleri git gide devrimci safa çekmektedir.

Ne yapmalı?

İşçi sınıfının nicelik birikimi gereği git gide devrimci merkez olma durumundaki Zonguldak'ta TIP yönetimi, oportünist yöneticilerin elinden alınmalıdır.

Önümüzdeki devrimci adım, millî demokratik devrimdir. Proleter sosyalistler yalnız işçi eylemlerinin değil, tüm demokratik hareketlerin içine girerek hem **devrimci** adına lâyık olmalı hem de bir taraftan parti dışında devrimci güçbirliğinin oluşmasına katkıda bulunmalıdırlar.

Proleter devrimcileri emperyalizm - işbirlikçi - feodal mütegallibe üçlüsü ile mücadeleyi oportünizmle mücadeleden ayrı tutmazlar! Oportünizm devrimci harekete musallat olan bir kurt gibidir! Mutlaka yok edilmesi gerekir!

«Sosyalistlerin Birliği» ilkesi, eğer bilimsel sosyalizm ilkeleri üzerinde birlik şeklinde önerilmiyorsa, proleter devrimcileri buna kulak asmaz! Proleter sosyalistleri, partiye maddî yardımlar sağlıyor diye ilerici küçük burjuvaların sapmalarına göz yummaz! Onlarla kıyasıya mücadele eder! Birlik, üç - beş oportünistin bir araya gelip sol - gevezelik yapması değildir. Sosyalizmin bilimi üstüne birlik, evet! Devrimci teorinin ışığında saptanan hareket içinde birlik, evet! Saflarımız ancak böyle çelikleşecektir!

---

(1) 1968 yılında sosyalizmin temel kitaplarının çoğu yayınlanmıştı. Buna rağmen biz, İl yöneticilerini o tarihlerdeki sapmaları için suçlamıyoruz. Biz, bugün de sapmalarında israr ettikleri için kendilerini suçlamaktayız.

(2) Sözü edilen olaylar, Toplu İş Sözlemesi müzakerelerinin Ankara'da gereğinden fazla uzaması sonucu, işçinin sarı sendikacıya karşı direnişi niteliğinde gözükmüştür.

(3) Toplantıdaki konuşmaların teksir edilip teşkilâta dağıtılması daha önce karar altına alınmıştı. İl yöneticielri teorik hizmetlerinden sonra birçokları gibi bu kararı da uygulamadılar.

(4) Doğu Perinçek, Türkiye İşçi Partisi üyelerinin sınıf yapısı. AYDINLIK. Sayı: 3.

TÜRK SOLU: Haftalık Gazete * Sahibi: Şerif Tekben * Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Bora Gözen * İdare Yeri, Yazışma ve Abone Adresi: Divanyolu Cad. No. 83/3 - Sultanahmet/İstanbul, Telefon: 27 39 61 * Ankara Temsilciliği: Ahmet Say * Dizgi: Yüksel Baskı: Dilek Matbaası * İstanbul Dağıtımı: Fuat Büte, Ankara Caddesi No. 34, Tel.: 27 89 49 * Anadolu Dağıtımı: GA-ME-DA * Yıllık Abonesi: Yurt İçi 40 TL., Avrupa Uçak: 80 TL., Amerika Uçak: 170 TL., * İlân San.: 20 TL., Yayın İlânları yüzde elli indirimlidir.